

SLOVENSKI vestnik

Letnik XXVII.

Celovec, četrtek, 27. januar 1972

Štev. 4 (1541)

OB PROCESU PROTI MARJANU ŠTURMU:

Proces proti Marjanu Šturmu, ne glede na njegov izid, ne more biti nič drugega kot farsa, značilna za razmere, ki vladajo danes v Avstriji: Obtoženec je mlad koroški Slovenec, ki ga dolžijo dejanja, katero v resnici more biti le opozorilo avstrijskim oblastem, da še niso izpolnile svojih dolžnosti napram slovenski manjšini; sodnik pa bo predstavnik ravno tistih oblasti, ki z neizpolnjevanjem člena 7 že petnajst let kršijo mednarodno pogodbo in zvezno ustavo.

To pomeni, da so vloge pri tem procesu zamenjane. Na zatožni klopi pravzaprav ni Marjan Šturm (ali vsaj ne bi smel biti), marveč je Avstrija, ker ni izpolnila svojih mednarodnih obveznosti. Pa tudi tožitelj ne bi smel biti predstavnik avstrijskih oblasti, temveč slovenska in mednarodna javnost, ki avstrijsko republiko obtožuje ter opozarja na dolg, ki ga le-ta ima do svojih državljanov slovenske narodnosti.

Proces, pri katerem so vloge tako očitno zamenjane, ne more biti dobro spričevalo tolikokrat naglašene pravne ureditve Avstrije. Predvsem pa tak proces ne more koristiti ugledu Avstrije v mednarodni javnosti, v kateri je Avstrija vedno rada iskala (in tudi našla) razumevanje in podporo v korist svoje manjšine na Južnem Tirolskem. So predstavniki Avstrije to mar že pozabili?

Ali se ne bojijo, da jih bo Šturmov proces v bodoče spremljal kot slaba vest in jih nenehno spominjal na dvoiličnost njihove manjšinske politike — ko za svojo manjšino v tuji državi zahtevajo najširše pravice in svoboščine, manjšinam doma pa ne samo, da jim osporavajo najosnovnejše vrednote enakopravnosti, marveč pripadnika manjšine postavljajo celo pred sodišče, ker le-ti zahtevajo svoje pravice.

Tako ravnanje ne nazadnje pomeni tudi kršitev načel Ustanovne listine Združenih narodov, na katero se je Avstrija sklicevala pri urejanju položaja svoje manjšine v Italiji. Avstrijski diplomat — glavni tajnik OZN se bo vsekakor znašel v neprijetnem položaju, ko bo v mednarodni javnosti konfrontiran z dejstvom, kako njegova domovina spoštuje določila svetovne organizacije tedaj, ko gre za manjšine znotraj njenih meja.

Ne glede na to, kakšen bo potek in izid današnjega procesa, Leoben bo na vsak način vrgel temno senco na ugled Avstrije. Skratka: na zatožni klopi je v resnici Avstrija!

Na zatožni klopi je Avstrija

ker ni izpolnila svojih mednarodnih obveznosti

Za danes dopoldne je pred okrajnim sodiščem v Leobnu na Štajerskem napovedan proces proti predsedniku Slovenske mladine, študentu Marjanu Šturmu. Obtožen je, da je krajevno napisu Hermagor dodal slovensko krajevno ime Šmohor in s tem v smislu § 468 kazenskega zakona „zlonamerno poškodoval javno lastnino“. Drugi del prvotne obtožbe, da je žalil predstavnika javne oblasti v smislu § 312, pa je bil umaknjen na podlagi zadnje novelizacije kazenskega zakona.

Kazensko-pravno preganjanje Marjana Šturma je povzročilo splošno ogorčenje in izzvalo ostre proteste. Ta protestni val sega od Koroške in Avstrije preko Slovenije in Jugoslavije do mednarodne organizacije, kakor kažejo protesti in izjave, ki jih objavljamo v današnji številki.

Proces ruši sožitje med narodi

Poleg neposredno prizadete slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem je zaradi takega ravnanja Avstrije razumljivo najbolj ogorčena široka slovenska javnost. To prihaja do izraza v številnih protestih, ki so jih v teh dneh sprejemali v raznih družbenih in drugih organizacijah širom po Sloveniji, pa tudi med Slovenci in Italiji, ki so prav tako izrazili svojo solidarnost s koroškimi Slovenci. Izmed vseh teh protestnih izjav jih moramo v našem listu objaviti le nekaj, za vse pa je značilno eno: krivica, ki jo trpi pripadnik slovenske manjšine na Koroškem, je le še bolj tesno združila vse Slovence ne glede na državne meje ali politične poglede.

Proti procesu sta najostreje protestirala tudi predsedstvo in izvršni odbor republiške konference SZDL Slovenije, ki sta poudarila, da je Marjan Šturm obtožen dejanja, ki bi ga morala Avstrija pojmovati kot opozorilo, da v zaščito Slovencev na Koroškem ni storila

vsega, kar bi morala. „Ta akcija je avstrijske oblasti, ki so se zavzeto prizadevale za zaščito svoje manjšine na Južnem Tirolskem, opozorila, da doma že dolga leta zavlačujejo izpolnitev 7. člena avstrijske državne pogodbe, katere sopolpisnica je tudi Jugoslavija. Predsedstvo in izvršni odbor sodita, da je že čas, da pride do čimhitrejše izpolnitve določb te pogodbe in s tem izboljšanja položaja Slovencev na Koroškem. Pričakuje se, da bodo avstrijske oblasti to uvidele tudi v primeru procesa proti Marjanu Šturmu in ga ustavile. Predsedstvo in izvršni odbor razume ogorčenje slovenske javnosti in podpirata protestne akcije družbenih organizacij, društev ter občanov.“

Mednarodni odbor Skupnosti študentov ljubljanskih visokošolskih zavodov pa je v sodelovanju z Zvezo mladine Slovenije zbral na desetisočje podpisov na protest, ki so ga poslali zveznemu predsedniku Franzu Jonasu z naslednjo vsebino:

„Podpisani zahtevamo, da uknete politični proces proti predsedniku koroške slovenske mladine — Marjanu Borutu Šturmu in proti njegovim tovarišem. Menimo, da je obtožnica proti njim dejansko neutemeljena in krivična, ker so storili le tisto, kar bi morala že zdavnaj storiti Prva in Druga avstrijska republika. Zato mislimo, da je proces namenjen izključno ustrahovanju slovenske etnične skupnosti v Avstriji, ki že več kot petdeset let zaman zahteva le svoje temeljne človeške pravice. S svojimi podpisi poudarjamo, da je proces proti Šturmu in njegovim tovarišem akt, ki ruši mirno sožitje med narodi in zato proti takemu postopanju avstrijskih oblasti najodločneje protestiramo.“

Protest ZSO in NskS

Osrednji organizaciji koroških Slovencev — Zveza slovenskih organizacij na Koroškem in Narodni svet koroških Slovencev — sta zaradi sodnega preganjanja koroškega slovenskega študenta Marjana Šturma naslovili na zveznemu kanclerju dr. Brunu Kreiskega, v prepisu pa poslali tudi zveznemu ministru za pravosodje dr. Christianu Brodi in deželnemu glavarju Hansu Simi, protestno pismo z naslednjo vsebino:

Am 27. Jänner 1972 findet vor dem Bezirksgericht Leoben die Hauptverhandlung in der Strafsache Marjan Šturm wegen Übertretung nach § 468 StG. statt. Marjan Šturm wird beschuldigt, an der Ortstafel Hermagor die slowenische Ortsbezeichnung Šmohor hinzugefügt zu haben. Die Staatsanwaltschaft erblickt darin den Tatbestand der Übertretung der boshafenen Sachbeschädigung.

Die beiden Zentralorganisationen der Kärntner Slowenen haben seit der Unterzeichnung des Staatsvertrages immer wieder die Erfüllung sämtlicher Bestimmungen des Artikels 7 bei den zuständigen Stellen gefordert und urgier. Über ausdrücklichen Wunsch haben wir der Bundesregierung schon am 25. 5. 1961 ein Verzeichnis der doppelsprachigen Ortsbezeichnungen für die Bezirke mit slowenischer oder gemischter Bevölkerung übermittelt.

Sicherlich wäre es nie zu Aktionen für die Erfüllung der Bestimmungen des Art. 7 gekommen, wenn Österreich seinen im internationalen Vertragswerk übernommenen Verpflichtungen nachgekommen wäre. Deshalb können wir es auch nicht verstehen, daß ein Angehöriger der slowenischen Volksgruppe vor Gericht gestellt wird, obwohl die ihm angelastete Handlung offensichtlich nur auf die diesbezügliche Säumigkeit der Behörden aufmerksam machen wollte.

Aus diesem Grunde protestieren wir mit allem Nachdruck gegen die strafrechtliche Verfolgung des Marjan Šturm, die sicher nicht zum friedlichen Zusammenleben der beiden Volksgruppen im Lande beiträgt.

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
Zentralverband slowenischer
Organisationen in Kärnten

Narodni svet koroških Slovencev
Rat der Kärntner Slowenen

Odločen protest Jugoslavije

Proces proti Marjanu Šturmu je tudi v Jugoslaviji in predvsem v Sloveniji izzval splošno ogorčenje ter širok val protestov. Pri tem ne gre le za proteste iz vrst mladine, marveč tudi za ostro in odločno akcijo uradne Jugoslavije.

Zvezni sekretariat za zunanje zadeve SFR Jugoslavije je veleposlanstvu avstrijske republike v Beogradu izrazil nezadovoljstvo zaradi sojenja pripadniku slovenske narodnostne manjšine v Avstriji Marjanu Šturmu. Podoben protest je sporočil avstrijskemu zunanjemu ministrstvu jugoslovanski veleposlanik na Dunaju Milja Vošnjak. V Ljubljani pa je načelnik urada izvršnega sveta SR Slovenije za zunanje zadeve Marko Kosin poklical k sebi konzula avstrijskega generalnega konzulata Oskarja Hametterja ter mu izrazil zaskrbljenost slovenske javnosti zaradi napovedanega sodnega procesa v Leobnu.

Stališče k procesu proti Marjanu Šturmu je zavzela tudi komisija za vprašanja mednarodnih odnosov skupščine SR Slovenije. Na seji 24. januarja, ko so razpravljali o jugoslovansko-avstrijskih odnosih, so člani komisije izrazili presenečenje nad dejstvom, da so avstrijske oblasti vnovič sprožile sodni proces proti slovenskemu koroškemu študentu Marjanu Šturmu. Udeleženci seje so menili, da Avstrija ravno s sodnim procesom opozarja na še neizpolnjene obveznosti, ki jih ima do svojih državljanov slovenske narodnosti po členu 7 državne pogodbe, med katerimi so tudi dvojezični napisi. „Dokler teh ni,“ je bilo poudarjeno na seji skupščinske komisije, „tako dolgo je razumeti pripisovanje slovenskih krajevnih imen nemškimi kot izraz političnega protesta, ne pa kot kriminalno dejanje.“

Proces proti Šturmu, so poudarili na seji komisije za vprašanja mednarodnih odnosov slovenske skupščine, je v očitnem nasprotju s prizadevanji Jugoslavije in Avstrije po razvijanju sodelovanja, kakor tudi v nasprotju z že večkrat izraženo pripravljenostjo po izpolnitvi pogodbenih obveznosti do slovenske manjšine, kar naj bi izražalo politiko vsestranskega razvoja slovenske in hrvaške narodnostne skupnosti v Avstriji.

Koroški Slovenci pri ministru Kirchschrägerju

Na prošnjo obeh osrednjih organizacij koroških Slovencev je zunanji minister dr. Rudolf Kirchschräger v petek 21. januarja 1972 sprejel predsednika Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Reginalda Vospernika in predsednika Zveze slovenskih organizacij na Koroškem dr. Francija Zwiftra.

V zvezi z bližnjim srečanjem zunanjih ministrov Avstrije in Jugoslavije sta predsednika seznanila ministra dr. Kirchschrägerja z odprtimi vprašanji naše narodnostne skupnosti, in to v prepričanju, da sodi vprašanje izpolnitve člena 7 avstrijske državne pogodbe med bistvene probleme mednarodnih bilateralnih odnosov.

Ob tej priložnosti sta predstavnika osrednjih organizacij koroških Slovencev izrazila tudi zaskrbljenost zaradi kazensko-pravnega preganjanja koroškega slovenskega študenta Marjana Šturma in ministra hkrati opozorila na vznemirljivost med slovenskim prebivalstvom, ker v primerih kaznivih izpadov proti koroškim Slovencem in njihovim ustanovam niti enkrat niso izsledili krivcev. S slovenske strani je bilo izrecno poudarjeno, da pri tem ni možno primerjati zločinskih dejanj proti koroškim Slovencem z dopolnitvijo krajevnega napisa s slovensko označbo, kar bi morale oblasti same že zdavnaj izvesti po členu 7.

NADALJNJE PROTESTE IN IZJAVE
OBJAVLJAMO NA 2. IN 3. STRANI!

ŠIROKA JAVNOST OBSOJA

SE ENKRAT:

Marjan Borut ŠTURM

Naš koroški rojak študent Marjan Borut Šturm ni že dobro znan le slovenski javnosti, temveč tudi za osnovne človeške svoboščine občutljivemu mednarodnemu svetu. Ne prevaruh, ne tat, ne ubijalec ni, pa vendar visi nad njim že leto in čez obtožba avstrijskih oblasti.

Kaj je torej takega storil, da po njegovi osebnosti sega avstrijski kazenski zakonik? Svobodoljubna javnost ve, da greh Marjana Boruta Šturma ni v kakem zlem dejanju, temveč preprosto v njegovem obstajanju. V tem, da skuša svoje mlado življenje živeti kot Slovenec natanko po dogovorih, ki so v Avstriji uzakonjeni za našo narodnostno manjšino na Avstrijskem. Njegov greh je torej v zavrednem obstajanju. Zaveda se svojih človeških in državljskih pravic in dolžnosti, hoče jih uživati in izpolnjevati in to isto terjati tudi od svojega okolja. In ker ni sam, ker je takih rojakov posebno z nastopajočim mladim rodalom čedalje več, je nevaren in ga je potemtakem treba eksemplarično kaznovati.

Komu je nevaren in kdo dviga zoper njega sodni proces — lani 26. marca odložen, letos za 27. januar znova napovedan? Tistim na Avstrijskem, ki vedo samo za dolžnosti slovenske manjšine pred državnim zakonikom, o njegovih prav tako zakonitih pravicah pa nočejo ničesar slišati.

Marjana Boruta Šturma tožijo na podlagi 468. in 312. avstrijskega kazenskega zakonika. Obtožnica navaja, da je prvi paragraf prekršil 26. oktobra 1970, ko je nemškemu krajevemu napisu za Hermagor dodal še slovensko ime Smohor, s čimer je „zlonamerno poškodoval javno lastnino“. Zoper drugi paragraf pa naj bi se po obtožnici pregrešil, ko je na II. Koroških kulturnih dnevnih konec decembra 1970 opozoril občinstvo, da je med njimi pričujoč državni policaj, ki ga je bil zaradi napisne akcije zasliševal z metodami, znanimi iz tretjega rajha. Zastran tega je obtožen, da je žalil predstavnika javnih oblasti.

27. januarja 1972 bo v Leobnu na Štajerskem ob pol enajstih dopoldne v sobo številka 1 v prvem nadstropju okrajnega sodišča na Erzherzog-Johann-Straße 3 stopil koroški Slovenec Marjan Borut Šturm. Znašel se bo pred sodnikom Hansom Eggerthom in ta mu bo sodil za nekaj čisto tretjega, ne za to, zaradi česar je mladi slovenski izobraženec dejansko sodno preganjan. Pristopil in odstopil bo, pa naj bo ravnanje z njim kakorkoli, kot zavesten Slovenec z avstrijskim državljanstvom, stal pa bo pred tem sodnim stolom, obdanim od političnih kulis, kot kakšen poniglav mladostni prestopnik, kot determiniran kriminallec, ki javne napise poliva z barvo in ki zmerja organe oblasti.

Popolnoma smo lahko prepričani, da bodo oči zakona slepe in ušesa zakona gluha za vse neizpolnjevanje uzakonjenih pravic slovenske manjšine na avstrijskem Koroškem, ki je zoper njega vstal Marjan Borut Šturm. Pravniški možgani so od nekdaj kot ustvarjeni za to, da vidijo dozdevni prestopke, ne pa tudi njegove široke človeške, družbene in politične vzornosti. Volja prizadetih članov skupnosti, da bi bilo pravici zadoščeno po neformalni poti, če po formalni ne gre in ne gre, se jim izpričuje kot nezakonito ukrepanje na lastno pest. V svoji kratkovidnosti, ki jim megli tudi uvid v posledice takega ravnanja s človeku neodtujljivimi pravicami, med katere nedvomno sodi tudi izpovedovanje in polno izživiljanje narodnosti, običajno spregledajo, da se take pesti slejkoprej pomnožijo in izsilijo enakopravno upoštevanje svojega obstoja in svojih zahtev v svojem življenjskem okolju.

Če za izpolnitev manjšinskih pravic Slovencev na avstrijskem Koroškem res ni druge poti — in dolga leta nezakonitega ravnanja avstrijskih oblasti na Koroškem pričajo, da je ni — potem je Marjan Borut Šturm na pravi. Potem je žrtev politike: za nas v njegovi matični domovini in za svoje rojake v njihovi državopravni skupnosti. Z vsemi posledicami, ki jih narava take žrtve rojeva.

Tedenska tribuna, Ljubljana, 19. 1. 1972

Vzroki in posledice

Najbrž je samo naključje, da je naša javnost sprejela novico o predvidevnem februarskem obisku avstrijskega zunanjega ministra Kirchschrägerja in o procesu proti predsedniku Slovenske mladine na Koroškem Marjanu Šturmu ob istem času. Vendar sta oba dogodka v bistvu močno povezana.

Ko govorimo o jugoslovansko-avstrijskih odnosih, imamo vedno pred očmi prizadevanja, da bi se dvostransko sodelovanje okrepilo, poglobilo in razširilo. Na obeh straneh uradno izjavljajo, naj bi bila manjšina tisti most, ki bi tak razvoj dvostranskih odnosov samo pospeševal. Seveda se pri tem logično, samo po sebi, vsiljuje misel, da je tako ozračje mogoče doseči le, če ta manjšina — konkretno slovenska na Koroškem in hrvatska na Gradiščanskem — v praksi čuti, da je kot tak dejavnik tudi priznana, da jo kot takega upošteva večinski narod.

Hudo je, če moramo ob vsakem primeru, ki zadeva slovensko manjšino, opozarjati na avstrijsko državno pogodbo, ki je od velikih sil priznan mednarodni dokument, na liste določbe 7. člena, ki jih Avstrija še ni izpolnila, četudi jih je s svojim podpisom dolžna izpolniti. Minilo je že toliko let od njenega podpisa, da so prizadeti na Koroškem že upravičeno siti golih obljub. V takem ozračju, ki bi ga morali prav v Avstriji razumsko in čustveno dojeti zaradi znanega boja južnih Tirolcev za popolno enakopravnost v mejah Italije, je težnja mlade koroške generacije, da na neizpolnjene mednarodne obveznosti opozarja na način, ki je po njeni sodbi najprimernejši, povsem razumljiva, četudi se morda kosa z določili avstrijskega kazenskega zakonika. Če bi namreč Avstrija kot sopolpisnica pogodbe izpolnila svoj mednarodni dolg, bi s tem odpravila posledice vzrokov, ki izhajajo iz omenjenega mednarodnega dokumenta, s tem pa tudi povod za tista dogajanja na Koroškem, ki ji niso všeč.

Toda tu smo pri širšem vprašanju protislovenske gonje in pritiska v okviru velikonemških, nacionalističnih organizacij, ki lahko na Koroškem mirno delujejo ob naklonjenosti upravnih in policijskih oblasti, na kar je slovenska manjšina že nešteto opozorila, toda brez uspeha. Na to resnico je uradno opozorila tudi Jugoslavija. Prepričani smo, da se bo to zgodilo tudi ob najnovejšem srečanju šefov obeh diplomacij.

Kako drugače bi bilo, če bi stvari stekle enkrat v praksi tako, kot bi ustrezalo črki in duhu državne pogodbe...

Večer, Maribor, 18. 1. 1972

Samo z izpolnitvijo čl. 7 je možno zboljšati odnose med obema narodoma

Klub slovenskih študentov na Dunaju je v zvezi s procesom proti Marjanu Šturmu razposlal tisku v slovenskem in nemškem jeziku naslednje sporočilo:

V četrtek, dne 27. 1. 1972, se bo moral pred okrajnim sodiščem v Leobnu na Štajerskem zagovarjati predsednik Slovenske mladine, študent Borut Marjan Šturm. Menda je sodeloval 26. oktobra predlanskega leta pri napisni akciji „Komiteja za odkrivanje zakritih konfliktov“, baje je tedaj dodal krajevemu napisu za Smohor/Hermagor slovensko ime kraja. Zato ga dolžijo zlobnega poškodovanja tuje lastnine.

Termin procesa proti B. M. Šturmu so že dvakrat preložili in nato so ga še premestili iz Celovca v Leoben na Štajerskem. S tem so oblasti priznale, da to ni obravnava proti človeku, ki je „zlonamerno poškodoval tujo lastnino“, ampak da je proces političnega značaja.

Napisne akcije (prvi so sledile še druge) so imele namen, da opozorijo državo na neizpolnjene določbe sedmega člena avstrijske državne pogodbe napram koroškemu Slovincem. Z namenom osveščati širše plasti delovnega ljudstva na Južnem Koroškem je „Gibanje za socialno in nacionalno osvoboditev“ nadaljevalo z akcijami. V letakih,

ki so akcije vedno spremljali, so opozarjali aktivisti na zatiranje koroških Slovencev, ki je dvojne vrste: nacionalno in socialno.

Akcijam je sledila kampanja proti takim imenovanim „slovenskim ekstremistom“. Vsi, ki so pri tej kampanji sodelovali, so v veliki

ZASKRBLJENOST IN OGORČENJE

Izvršni odbor skupnosti študentov ljubljanskih visokih šol je poslal avstrijskim oblastem oster protest, ker nameravajo začeti 27. januarja v Leobnu na avstrijskem Štajerskem sodni proces zoper Marjana Šturma, pripadnika slovenske narodne manjšine v avstrijski Koroški.

Izvršni odbor skupnosti ljubljanskih študentov izraža Marjanu Šturmu in njegovim tovarišem podporo, obenem pa zahteva, naj ustavijo ta politični proces.

V predsedstvu Zveze mladine Jugoslavije pa so včeraj objavili sporočilo o nadaljevanju sojenja pripadniku slovenske manjšine v Avstriji — Marjanu Šturmu. Poročilo pravi, da je Zveza mladine Jugoslavije zaskrbljena in z ogorčenjem sprejela to novico.

— Marjan Šturm je poskušal, pravi sporočilo, napisati ime kraja Hermagor tudi v slo-

meri zamolčali, na kaj so akcije sploh hotele opozoriti.

Tudi sodnijska obravnava proti B. M. Šturmu podpira domnevo, da oblasti, namesto da bi odpravljale vzroke konfliktov, skušajo odpraviti le simptome le-teh. Ker se odnosi med večinskim narodom in koroškimi Slovenci dajo zboljšati samo z izpolnitvijo člena 7 državne pogodbe in ne z eksemplaričnimi kazenskimi postopki, smo za ukinitve procesa proti B. M. Šturmu.

Klub slovenskih študentov na Dunaju

POLITPROZESS IN LEOBEN

Angeklagt ist der Vorsitzende der „Slowenischen Jugend“

Kommenden Donnerstag (27. Jänner) wird sich der Vorsitzende der „Slowenischen Jugend“, B. Marjan Sturm vor dem Leobener Bezirksgericht zu verantworten haben. Man wirft ihm vor, im Oktober 1970 an einer Aktion des „Komitees zur Aufdeckung verdeckter Konflikte“ (Vervollständigung deutscher Ortstafeln durch die Hinzufügung des slowenischen Namens des Ortes) teilgenommen zu haben.

Die Gerichtsverhandlung (die offizielle Anschuldigung lautet auf „Boshafte Sachbeschädigung“) wurde schon zweimal verschoben und nun von Klagenfurt in die Steiermark verlegt. Ein klarer Beweis übrigens, daß auch die Justizbehörden erkennen, daß es hier um einen Prozeß mit politischem Charakter geht.

Daß es zu einer Gerichtsverhandlung in dieser Angelegenheit überhaupt kommt, ist ein Armutszeugnis für unsere Behörden. Der Zweck der Aktionen der slowenischen Studenten (ob Sturm daran teilgenommen hat oder nicht, ist unerheblich) war und ist es, darauf hinzuweisen, daß die Bestimmungen des Staatsvertrages betreffend die Zweisprachigkeit in Kärnten nicht eingehalten werden. An dieser Tatsache würde aber auch eine Verurteilung des slowenischen Studenten nichts ändern!

Volkswille, 22. 1. 1972

Zdi se, da za Avstrijo še veljajo rasistična načela

Uredništvo kulturne revije „Zaliv“ je večkrat seznanilo svoje bralce v Trstu, v Sloveniji in po svetu o nedemokratični praksi Avstrijske republike, ki ne izpolnjuje obveznosti, katere ji nalaga 7. člen mirovne pogodbe. Prav tako je „Zaliv“ poročal o prebujanju zavesti med slovensko mladino na Koroškem, ko so se na napisnih tablah poleg nemških imen vasi pojavila tudi slovenska imena.

Policijska oblast ni odslej zasledila nobenega mazača, ki je onečastil slovenske spomenike in grobove padlih, je pa seveda takoj začela iskati tiste, ki so se drznili dodati slovensko ime nemškemu. Zasledovali so slovenske študente, jih zasliševali, Marjana Boruta Šturma so tudi prijavili sodišču, obravnavo pa so potem prenesli zaradi protestov na Koroškem in v Sloveniji,

kjer se je uprla predvsem mladina.

No, zdaj ko smo že mislili, da je Avstrija sprevidelala, kako nedemokratično je njeno početje, nas je presenečila vest, da bo 27. 1. 72 v Leobnu na Okrajnem sodišču — Erzherzog Johan Straße 3, I. nadstropje, soba 1, sodnik Hans Eggerth — moral sestiti na zatožno klop Marjan Borut Šturm, obtožen, da je „zlonamerno poškodoval javno imovino“. Obenem je še obtožen žalitve organa javne varnosti, ker je med predavanjem na študijskih dnevih konec decembra 1970 poslušalce obvestil, da je v dvoranici policaj, ki ga je zaradi napisnih tabel zasliševal z metodami III. Reicha.

Uredništvo „Zaliva“ se zgraža, da danes tako ukrepa s člani slovenske narodne skupnosti fista Avstrijska republika, ki je

do včeraj podpirala vse drugačne metode upora južnotirolskega prebivalstva v Italiji. Zato se zdi, da za Avstrijsko republiko še veljajo rasistična načela, saj za nemško govoreče ljudi v Italiji zahteva pravice, ki jih slovensko govoreči ljudje v Avstriji nimajo. Ne samo to, ampak celo predaja sodišču državljan, ki je izpolnil to, kar bi Avstrija morala izpolniti po pogodbi, ki so jo podpisali zavezniki in Jugoslavija, česar pa ni izpolnila. Nasprotno prijavlja sodišču mladega človeka, katerega hoče prikazati kot huligana, ki packa napisne table.

Naj poudarimo, da se Avstrija moti, če misli, da lahko nad slovenskimi ljudmi počenja, kar se ji zljubi. Res je sicer, da se vlade velikih sil ne zmenijo niti, ko gre za protest stotisočev ali celo milijonov, vendar tako pri-

mer procesa v Burgošu kakor upor na Irskem kakor tudi usoda Bangla deša, dokazujejo, da noben narod ne ostane za večno nekažnovano tlačin in da zahteve po spoštovanju človeških in narodnih pravic ni mogoče zadušiti s policijo in sodišči.

Zato uredništvo „Zaliva“ protestira proti avstrijskim metodam, ki so vse prej kot evropeistične. Avstrija se zelo moti, če meni, da lahko inscenira proces proti Šturmu, računajoč na situacijo v Jugoslaviji. Nobena oblast, ki nekaj da na podporo svojega prebivalstva, ne more mimo tako kričežih primerov izigravanja. Slovenski narod, ki je v boju proti nacizmu žrtvoval veliko število svojih sinov, pa nikakor ne bo sprejel dejanj, ki žalijo njegovo čast.

Zaliv, Trst, 19. 1. 1972

NA ZATOŽNI KLOPI JE AVSTRIJA!

Taki procesi so sramota!

Uredništvo tržaške revije „Zaliv“ je zaradi procesa proti Marjanu Šturmu poslalo protestna pisma avstrijski ambasadi v Rimu, avstrijskemu generalnemu konzulatu v Trstu in sodniku dr. Eggerthu v Leobnu.

V pismu avstrijskemu veleposlaniku v Rimu je rečeno:

V Leobnu bo 27. t. m. sojen Marjan Borut Šturmu, ki je dodal slovensko ime poleg nemškega na krajevnem napisu. Storil je to, češar Avstrija ni storila, čeprav bi morala po členu 7 mirovne pogodbe dati dvojezične napise povsod, kjer prebivajo Slovenci.

Koroška se tako spoznava z novo vrsto demokracije, oblast pa se vede, kakor da s slovensko skupnostjo lahko počne, kar se ji zljubi.

Radi bi Vas obvestili, da se Vaša dežela zelo moti, če misli, da so Južni Tirolci bolj vredni, da se jim priznajo človečanske pravice, kakor pa Slovenci v Avstriji. Prav tako se Vaša dežela moti, če misli, da bo kakor Francova Španija s procesi krojila usodo državljanov, ki zahtevajo spoštovanje narodnih pravic.

Proces proti Šturmu bo prebudil slovenske ljudi, za Avstrijo pa bo pomenil začetek obsodbe evropskega javnega mnenja.

V pismu avstrijskemu generalnemu konzulu v Trstu je rečeno:

Uredništvo kulturne revije „Zaliv“ je ogorčeno zvedelo za novice, da mislijo v Avstriji soditi Marjanu Borutu Šturmu, ker je dodal slovenski napis poleg nemškega. Sprašujemo se, kako da avstrijska oblast, ki ne izpolnjuje 7. člena avstrijske mirovne pogodbe, more pred demokratično evropsko javnostjo soditi človeku, ki naj bi spomnil avstrijsko oblast na njeno dolžnost. Taka dejanja, ki so v posem sleherni pravici, se prej ali slej maščujejo in se bodo maščevala tudi Vaši deželi, kakor se danes maščujejo v deželi Baskov in na Irskem.

Obveščamo Vas, da bomo storili vse, kar je v naši moči, da bo Evropa seznanjena z metodami dežele, ki bi morala skrbeti, da njeni slovenski državljanji počasi pozabijo na nacistično dobo.

V pismu leobenskemu sodniku je rečeno:

Uredništvo kulturne revije „Zaliv“ se sprašuje, kdo bo sodil Avstriji, ki je dolžna po 7. členu mirovne pogodbe med drugim dati dvojezične table v krajih, kjer prebivajo Slovenci, pa teh obveznosti še ni izvršila. Uprizarja pa proces proti človeku, ki ima vso pravico zahtevati, da avstrijska oblast spoštuje dostojanstvo slovenske na-

rodne skupnosti v Avstriji. Taki procesi so podobni procesom v Španiji, kdorkoli pa vsaj malo pozna zgodovino, ve, da se taki procesi prej ali slej sprevržejo v sramoto dežele, ki jih je inscenirala.

Vi kar sodite, slovenski narod, ki je znal biti kos nacizmu, bo znal prenesti tudi metode nove Avstrije. Prav take metode bodo predramile še tiste, ki so doslej verjeli v iluzije.

Uredništvo „Zaliva“, Trst

Težek prestop proti demokrat. načelom

Zaradi procesa proti Marjanu Šturmu so naslovile koroške mladinske organizacije Slovenska mladina, Koroška dijaška zveza, Roter Schülerbund in Kommunistische Jugend Österreichs na deželnega glavarja Simo odprto pismo, v katerem v slovenskem in nemškem jeziku ugotavljajo:

Dne 27. januarja bo v Leobnu proces proti slovenskemu študentu Borutu Marjanu Šturmu. Sodeloval je menda pri neki akciji „Gibanja za socialno in narodno osvoboditev“, ki je dodalo nemškim krajevnim napisom tudi slovenske. Tudi če bi to držalo, bi bil Šturmu storil samo to, kar bi morala država že davno prej izpolniti po določilih člena 7 avstrijske državne pogodbe, na kateri temelji ustava Druge republike in v

smislu ravno te demokratične ustave.

Odločno protestiramo proti postopanju avstrijskih oblasti, še posebno, ker proti skrutitvam slovenskih spomenikov borbem proti fašizmu in napadom na slovenske ustanove s strani nemških nacionalistov niso storile prav nič. Smatramo tako postopanje za težek prestop proti demokratičnim načelom naše ustave in ne razumemo, kako se kaj takega more zgoditi, ko imamo deželno kot tudi zvezno vlado socialistično.

Zahtevamo, gospod deželni glavar, da v bodoče preprečite tako ravnanje oblasti in poskrbite za čim hitrejšo izpolnitev določil člena 7 drž. pogodbe.

Slovenska mladina, Koroška dijaška zveza Roter Schülerbund, Kommun. Jug. Österr.

Neizvajanje člena 7 dela sramoto republik Avstriji

Mednarodni odbor za zaščito jezikov in kultur manjšin (AIDLCM) je naslovil na leobenskega sodnika dr. Eggertha posebno pismo, ki ga je v vednost poslal tudi Marjanu B. Šturmu, avstrijskemu generalnemu konzulu v Trstu in tisku. Pismo se glasi:

Ihta, s katero so se vedno vrgli fašisti vseh dežel in časov zoperstavljajo postavitvi takih tabel, nas pošinj, in trmoglavost, s katero se šovinisti vseh dežel in časov zoperstavljajo postavitvi takih tabel, nas potrjujejo v prepričanju, da je prav obstoj napisnih tabel v jeziku manjšine temeljni pokazatelj strpnega, poštenega in demokratičnega ali skratka kulturnega odnosa do jezikovnih manjšin. Kulturne odnose do jezikovnih manjšin pa je nasplošno pokazatelj demokratičnosti določenega naroda, družbe in države.

Zato je naš odbor vedno zahteval in še zahteva postavitve dvojezičnih tabel povsod tam, kjer prebivajo jezikovne manjšine, ne glede na to, ali jih pozitivni pravni red izrecno predvideva ali ne.

Zato je naš odbor vedno solidaren z vsakomer, ki si z besedo in dejanjem prizadeva, da bi prišlo

do postavitve takih tabel povsod tam, kjer jih še ni, čeprav bi iz navedenega razloga morale biti.

Kot odbor, ki si prizadeva predvsem za integralno izvajanje člena 6 ustave Italijanske republike, smo še posebno solidarni s tistimi, ki si prizadevajo za integralno izvajanje člena 7 državne pogodbe Republike Avstrije, kajti družji nas prepričanje, da je spoštovanje zakonov (in nes spada tudi izvajanje omenjenih dveh členov temeljnih zakonov vaše in naše republike) osnovna značilnost vsake civilizirane družbe.

Iz vseh teh razlogov se obračamo na Vas, gospod sodnik, v prepričanju, da boste kot lojalni državljan, ki mu je mar za ugled lasne države, in kot neodvisen sodnik, ki v interesu skupnosti skuša zatreti zlo pri koreniki, poklicali na zagovor in obsodili tiste, ki z neizvajanjem člena 7 državne pogodbe delajo sramoto Republik Avstriji in so ravno zaradi neizvajanja omenjenega člena prvi in edini resnični krivci za dejanja, katerih je obdolžen državljan Marjan Borut Šturmu.

Za odbor: Samo Pahor

Odprto pismo

DIJAKOV SLOVENSKE GIMNAZIJE

Dijaki višjih razredov slovenske gimnazije v Celovcu so v zvezi s procesom proti Marjanu Šturmu naslovili na deželnega glavarja Simo v obeh deželnih jezikih odprto pismo, v katerem pravijo:

Kot smo zvedeli, bo 27. januarja proces proti našemu nekdanjemu sošolcu Marjanu Šturmu. Obtožen je, ker je menda sodeloval pri eni napisnih akcij, pri katerih so dopolnili nemške krajevne napise s slovenskimi, kot to predvideva tudi člen 7 državne pogodbe.

Ali je kolega Šturmu res sodeloval pri kaki teh akcij, ne vemo in tudi ni pomembno.

Zdi se nam pa pomembno omeniti to, da se naše oblasti niso niti zmenile za nemške nacionaliste, ki so večkrat onečastili grobove in spomenike slovenskih borcev proti fašizmu in poškodovali lastnine slovenskih organizacij in institucije Slovencev, čeprav je javna „tajnost“, kdo tiči za temi zločini. Za zalezovanje slovenskih dijakov in študentov pa policiji očitno ne primanjkuje časa.

Protestiramo proti nepravilnemu postopanju oblasti in zahtevamo, da poskrbite zato, da postopek proti kolegu Šturmu takoj ukinejo. Zahtevamo razen tega, da pripomorete k temu, da bodo Slovenci končno dosegli pravice, ki jim grede kot vsem drugim državljanom demokratične države in ki so jim razen tega zajamčene v členu 7 avstrijske državne pogodbe.

Vprašujemo: je kje upoštevanje zakonov in enakost pred njimi v naši tolikokrat hvaljeni vedno trajajoči neutralnosti?

Podpisani dijaki

„Avstrijsko pravosodje - orodje nacionalnega zatiranja“

Klub zamejskih študentov v Ljubljani je ob procesu proti Marjanu Šturmu sprejel izjavo, ki jo je poslal tudi našemu listu s prošnjo, da jo objavimo. Izjava se glasi:

27. 1. 1972 bo v Leobnu na avstrijskem štajerskem že lansko leto napovedani in potem — ne nazad-

nje zaradi protesta v Sloveniji — preloženi proces proti koroškemu slovenskemu študentu Marjanu Šturmu zaradi samoiniciativnega izpolnjevanja 7. člena avstrijske državne pogodbe (dodal je nemškemu krajevnemu imenu za Hermagor v Ziljski dolini še slovensko ime Smohor).

S tem procesom se avstrijsko pravosodje kaže kot orodje nacionalnega zatiranja v rokah avstrijskega meščanskega razreda, ki hoče postaviti precedenčni primer proti vsakemu opozicijskemu gibanju na Koroškem. Ta proces torej ne meri osebno na Marjana Šturma, temveč hočejo oblasti z njim zatreti porajajoče se narodno in socialno gibanje med slovenskim ljudstvom na Koroškem, ki z raznimi akcijami, kakor je v tem primeru bilo izpopolnjevanje krajevnih napisov (kakor to predvideva državna pogodba), skuša razkriti latentne družbeno-socialne konflikte in s tem korenine narodnostnega zatiranja: razredni ustroj avstrijske družbe.

Zato KZŠ v Ljubljani izraža Marjanu Šturmu in njegovim tovarišem svojo popolno solidarnost in najostreje protestira proti ukrepom avstrijskih oblasti. Zahtevamo, da se ta politični proces ustavi! Hkrati zahtevamo, da je slovenska javnost o tem političnem procesu točno obveščena, od oblasti v Sloveniji pa, da zadosti svoji odgovornosti v okviru mednarodnih obvez.

Klub zamejskih študentov, Ljubljana

„Policisti imate za vse izgovor. Ni mi všeč, da so moga Kurta spravili k policiji. Poznam nekaj njegovih kolegov, povsem praznih ljudi, brez čustev in fantazije. Sama lupina brez jedra... Menda so zato tako naduti.“

„Res je. Dobro opazate. Jaz jih poznam še več, pa ne samo med policaji, še kje drugje, na bolj važnih mestih. Sicer pa nekaj takšnih ljudi potrebujemo. Vem, kaj vas jezi. Povsem ste izgubili nadzorstvo nad možem. Policaji so najbolj svobodni zakonski možje. Vse, kar store, lahko zavijejo v službeni plašč, in karkoli jim ne ugaja, je službena tajna, kamor žena nima vpogleda.“

„Molite se. To me niti najmanj ne skrbi. Jaz sem od njega popolnoma neodvisna. Sicer pa je njegovo delo tu le začasno. Takoj ko bo minila vojna, pojde drugam. Jaz ga prav nič ne nadzorujem. Sama sem navajena svobode, zato mu je ne kratim. Že od otroških let naprej so se mi ponavadi izpolnile vse želje. Oče bi dal zame vse.“

Njun pogovor je prekinil von Graff. Ko je vstopil, sta takoj zasukala pogovor na lepote jezera in izlete po okolici.

Povedal je, da je pripravljen na odhod in da je v hotelu vse uredil za ženo.

Cez pol ure je črni mercedes zapeljal na dvorišče begunjskih zaporov. Ob vratih ju je pozdravila straža. Pri vhodu v kaznilnico pa ju je sprejel komandant Guck z majhnimi, zaspanimi očmi in uvelimi lici. Ob njem je stal njegov pomočnik Glanzer z žarečim, samozadovoljnim obrazom. Zravnal, v pasu pretisnjen in položen, je spominjal na sitega, premalo zaposlenega konja.

„Midva s kapetanom von Graffom, ki še ni videl vaše ustanove, bi si rada ogledala okolico in prostore, nazadnje pa bi imeli poslovne pogovore, kot vam je bilo sporočeno.“

nemška kolonija, čeprav je general besnel proti tej razvadi, ki je hromila borbeno moč vojnega stroja.

Wolffu je bilo kar prav, da si je von Graff pripeljal ženo: požrla mu bo del energije, omamljen od postelje bo pripravljen tvegati manj ko doslej.

„Oprostite, gospod major, lahko takoj odideva, samo nekaj bom naročil hotelirki, če me malo počakata.“

„Kar izvolite. Od tam, kamor greva, nama ne bodo ušli,“ se je zahahljal Wolf.

Ko so se zaprla vrata za kapetanom, so se njegovi ženi drugače zasvetile oči, kar je izkušeni Wolf pri prič izkoristil.

„Mož mi je že govoril o vas, da ste lepi in zanimivi. Toda priznati vam moram, da ste prekosili moja pričakovanja. Čisti tip arijske ženske ste, prava redkost.“

Ženska se mu je zvdoljivo zasmejala, rekoč:

„Zato pa me je von Graff vzel za ženo. Zanj sem bolj simbol kot stvarnost. Ideolog je. Saj veste, kakšni so ljudje, ki se ukvarjajo s teorijo. Radi pozabljajo, da se ženske bolj navdušujejo nad prakso. Moj Kurt živi v svetu idej. Pri njem nikoli ne veš, ali ima on ideje ali imajo ideje njega,“ se je kokešno nasmihala Wolffu, ki ni mogel skriti vzburjenja pohote.

„Tudi meni je mož že govoril o vas. Saj vam ne bo nerodno, če vam povem, da vas imajo za nevarnega ženskarja.“

„Prav nič, gospa,“ se je nedolžno zasmejal Wolf. „Če bi bilo res, kar govore, bi bil na to ponosen. Tako pa se lahko samo smejem. Saj veste, kaj je policija. Poklicno se moram ukvarjati z ljudmi obeh spolov, največkrat se moram z njimi sestajati bolj ali manj naskrivaj. Tako nastajajo čenče. Čudno, da me ne proglase za homoseksualca, ker se sestajam tudi z moškimi v enakih okoliščinah.“

UKANA

DRUGA KNJIGA

„Naprej!“ se je zadril von Graff in presenečeno pogledal Wolfa.

„O, vi ste?! Izvolite!“ Vstal je in mu ponudil roko.

Wolff se je začudil nenavadni prijaznosti, vendar je takoj ugotovil njen izvor. Ob mizi je sedela s prekrižanimi nogami prikupna, elegantna, vitka plavalaska in se radovedno ozrla vanj s sinjimi očmi.

„To je moja žena, gospod major,“ jo je predstavil von Graff.

Vstala je, se prisrčno nasmehnila in mu podala roko, ki jo je major nehote malo poddržal in se sladko namuzal.

„V čast mi je, gospa, da sem vas spoznal. Prav je, da ste prišli. Po prazakonu sveta spada žena k možu. V tem rajskem kraju pa so razen redkih izjem okoliščine kot nalašč za življenje v dvoje.“

„Saj to je grozno... Odkar sva se poročila, sva bila skupaj le nekaj mesecev. Upam, da mu ne bom v nadlego.“

„Vsa čast vam in vašemu pogumu. Prava nemška žena ste, da se ne strašite bojnega področja ter ste pripravljeni deliti z možem sladkosti in nevarnosti.“

V stanovanju pregnanih Slovencev, v vile bogatih Judov in drugih finančnih mogočnikov se je vselilo mnogo esesovcev in policistov. Tako je nastala okoli jezera prava

Pustna prireditev SPD, Jepa-Baško jezero

Pustni čas je čas veselja. Tako so mislili tudi prosvetaši našega Slovenskega prosvetnega društva „Jepa — Baško jezero“ in so minulo nedeljo vabili k Ravšu v Spodnje Borovlje pri Ledincih.

Že takoj v začetku moramo povedati, da prireditev ni bila samo zabavnega značaja, kajti naši prosvetaši so za to priložnost pripravili tudi kratek kulturni spored. Da ob takih prireditvah brez pesmi ne gre, je razumljivo. Zato so pevci pod vodstvom našega marljivega Šimeja Triessniga zapeli nekaj veselih pesmi.

To je bil prvi del kulturnega sporeda; potem so nastopili še godci — in dobro razpoloženje v dvorani, ki je bila nabito polna, je bilo ustvarjeno. K prijetnemu vzdušju pa je pripomoglo tudi to, da so naši pevci presenetili s svojimi novimi lajbiči in rutami, kar je prireditvi dalo še bolj ljudski značaj.

Pozdravne besede je spregovoril podpredsednik društva Janez Mikl. Po kratkem kulturnem sporedu se je pričelo veselo rajanje. Obiskovalci te kulturno družabne prireditve so imeli dovolj priložnosti, da so se narajali in poveselili. Kot smo že zapisali, je dvorana bila napolnjena do zadnjega kotička. K temu moramo še pripomniti, da je mnogo obiskovalcev prišlo tudi iz daljne okolice, kar nas je posebej veselilo. Prepričani pa smo, da jim ni bilo žal.

Ob koncu moramo izreči zahvalo pevcem, ki so sodelovali v kulturnem sporedu in ki so se s svojo pesmijo večkrat oglasili tudi pozneje. Seveda pa naša zahvala velja tudi godcem, ki so pridno igrali, tako da so vsi, ki so jih srbele peče, prišli na svoj račun. Ne nazadnje pa moramo pohvaliti tudi Ravšovo gostilno, ki nam je dala na razpolago svojo dvorano in ki je poskrbela z odličnim izborom jedi in pijače.

Prosvetašem okoli prosvetnega društva „Jepa — Baško jezero“ se zahvaljujemo za odlično organizacijo. Že danes pa jih prosimo, da prihodnje leto spet priredijo podobno prireditev, saj bomo vsi, ki smo bili letos na veselem pustovanju, radi prišli tudi prihodnjic.

Slovensko prosvetno društvo „Danica“ v Št. Vidu v Podjuni vabi na

PODJUNSKI PLES

Ki bo 6. februarja s pričetkom ob 19. uri pri Rutarju v Žitari vasi

Sodelovali bodo:

- „Štirje kovači“ s pevci
- Pevski zbor SPD „Danica“

Poskrbljeno je za veselo domačo zabavo, zato pridite od blizu in daleč.

Pevke in pevci

gimnazijski ples

Prireditev bo v četrtek, dne 10. februarja 1972, ob 20. uri v Kolpingovi dvorani v Celovcu.

Za prijetno zabavo bosta poskrbela godbena skupina „Die fidelen Rosentaler“ in instrumentalni ansambel „Unioni“ s pevcem Otom Pestnerjem iz Ljubljane.

Za številni obisk se priporočata oba maturitetna razreda.

Nova cesta na Obir

Vrh pogorja Obirja, imenovan Ojsterc (2142 m), je ena največjih razglednih točk v Karavankah. Za to se ima zahvaliti svoji legi, saj je najbolj proti severu pomaknjen in hkrati najvišji vrh v severni verigi Karavank, kar ima to prednost, da nobena bližnja gora ne ovira razgleda, ki sega po vsej Koroški in se na jugu ustavi na čudovito lepih skalnih bolyanih Kamniških Alp. Zaradi te značilne lege so mu planinci upravičeno dali ime „Rigi koroških planin“.

Pogorje Obirja je nad gozdno mejo pretežno planinsko in samo proti severu in severozahodu prepadno. Od ostalih Karavank je ostro ločeno z Obirskim potokom in sedlom Šajdo (1069 m) na jugu, s potokoma Belo na vzhodu in Hmeljško Borov-

nico, ki ji pravijo tudi Vrbnica, na zahodu. Ves ta masiv lahko z avtomobilom obkrožimo po pretežno asfaltirani cesti v dobri uri, kar je edinstven primer v Avstriji. Lansko leto pa so od te krožne poti na Obirskem, odcepili oziroma zgradili novo cesto na vrh Ojsterca; načrt, da bi s severa zgradili nanj žičnico, je bil predrag.

Obir je radi rudnega bogastva že zgodaj opozoril nase. V prejšnjem stoletju so tik pod Ojstercem kopali svinčeno rudo in tam zgradili rudarsko kolibo. Rudarji so bili takrat izpostavljeni nečloveškim naporom in vremenskim neprilikom v snežnem viharju, dežju in mrazu. Ko so rudokop opustili, so leta 1878 njihovo bivališče preuredili v planinsko postojanko „Rainerjevo kočjo“ (2043 m), ki je bila prvi planinski dom v Karavankah. Na Ojstercu pa je že od leta 1844 delovala prva meteorološka postaja v Avstriji. V zadnji vojni so nacistični vojaki Rainerjevo kočjo spremenili v utrjeno postojanko, ki je zelo ovirala partizanske akcije. Leta 1944 so partizani po težki borbi pregnali posadko in kočjo zažgali. Hkrati je tudi po sto letih prenehala delovati meteorološka postaja. Po vojni Rainerjeve kočje niso več obnovili, pač pa so leta 1954 na planini Na jezercih (Seelpe, 1640 m) postavili novo leseno planinsko kočjo „Eisenkappler Hütte“, ki pripada društvu Österreichischer Touristenklub. Mimo kočje pelje nova cesta na vrh Obirja.

V glavnem poznamo štiri pristope na vrh Obirja: Iz Železne Kaple pre-

(Dalje na 5. strani)

Železna Kapla - Bela

Na zadnji občinski seji občine Železna Kapla-Bela so v glavnem razpravljali o proračunu za leto 1972, ki obsega skupno 15 milijonov šilingov, kar predstavlja nov rekord. Od tega odpade 8,245.700 šilingov na redni, ostanek pa, ki je trežno namenjen za gradnje, na izredni proračun.

Župan Jožef Lubas je med proračunsko sejo ovrgetel očitke OVP-jevske frakcije, da je kmelilstvo v proračunu zapostavljeno. Nasprotno, je ugotovil župan Lubas; letošnja proračunska vsota je napram lanskemu za 993.100 šilingov večja, kar odgovarja 7,3 odstotkom. Po stvarnem obravnavanju je bil proračun za leto 1972 soglasno sprejet.

Na seji so razpravljali tudi o nakupu novega priklopnega voza k unimogu, ki je last občine. Član OVP-jevske frakcije arhitekt Klaura je omenil, da niso še vsa gospodinjstva plačala 100 šilingov v

sklad za katastrofe. Župan Lubas je to potrdil, vendar pa ugotovil, da so manj premožni to dolžnost vsekakor opravili. Iz tujskoprometnih razlogov je bilo na predzadnji seji sklenjeno, da bodo namesto kulturne dvorane oziroma doma zgradili hotel (o tem so poročali tudi v našem listu) stari kino pa, ki ne Bela, ki bi občini prinesla pregradili v kulturno dvorano s stranskimi prostori. Župan Lubas je tudi spomnil na nekdanji predlog za prodajo občinske hiše bivše občine Bela, ki bi občini prinesla precejšnja sredstva, vendar pa se je prodaja radi zadržanja enega občana raznesla. Sedaj bodo seveda prisiljeni občinsko hišo obnoviti. V njej bodo namestili tujsko-prometni urad, občinsko knjižnico in uredili eno stanovanje. Razen tega pa bo drugi zdravnik v občini lahko obdržal v tej hiši svoje stanovanje. Glede kina je župan poročal, da ga bodo povečali proti

vzhodu, tamkajšnjo kavarno pa spremenili v klubske prostore. Po izčrpnem poročilu je občinski odbor načrt sprejel, nadaljnje načrtovanje pa predal domačemu arhitektu Eberhardu Klauri.

Slovensko prosvetno društvo „Zila“ v Zahomcu

vabi na

KONCERT

Akademskoga pevskega zbora „Tone Tomšič“ iz Ljubljane, ki bo v soboto 29. januarja 1972 ob 19.30 uri gostoval v Kulturnem domu na Bistrici na Zilji.

Ljubitelji lepe pesmi prisrčno vabljeni!

Odbor

Katoliško prosvetno društvo v Šmihelu

vabi na

PEVSKI KONCERT

ki bo v nedeljo 30. januarja 1972 ob 15. uri v farni dvorani v Šmihelu.

Poje AKADEMSKI PEVSKI ZBOR „TONE TOMŠIČ“ iz Ljubljane.

Ljubitelji slovenske umetne in narodne pesmi vabimo, da se koncerta udeležijo v čimvečjem številu, saj bo nastop tega znanega zbora za vsakega lepo doživetje.

Odbor

Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone

„Razumem, gospod major. Samo izvolite. Če dovolite, vas lahko pospremim.“

Wolf je prikimal in napotili so se skozi alejo košatih kostanjev, ki so zastirali nebo.

„Lep vrt imate!“ je dejal Wolf in globoko vdihnil sveži zrak. Z zasneženih hrbtov gora je pihal veter in majal cvetlje jablan med katerimi so zagledali nekaj svežih kupov prsti.

„Gospod poveljnik! Grobovi na pragu vaše ustanove so znak malomarnosti in slabega okusa. Ali se vam ne zdi, da je to tako, kot bi obrtnik metal smeti in odpadke naravnost pred vrata?“

„Strinjam se z vami, gospod major. Ampak tu pokupujemo na željo nadrejenih. Pravijo, da to vzgojno vpliva na naše kliente. To naj bi prispevalo k vzdušju, kjer se človeška volja zdrobi v nič.“

„Beležite v tem pogledu uspehe?“

„Oprostite, gospod major, to veste bolje kot jaz. Nisem postavljen za to, da bi sodil o učinkih izvajanja reda, ki mi je predpisan.“

„Dobro!“ je dejal Wolf in odkorakal k dvema starima lipama.

„Ali ni škoda teh dveh dreves, toliko da ju niste uničili s svojo brezbožnostjo! Ali mar tudi drevesa služijo komunistični revoluciji? Če ne boste prenehali streljati ljudi ob lipah, se bosta ti dve lipi posušili. Kakšna škoda! Zakaj ne uporabljate kolov?“

Von Graff se je ustavljal ob deblu lipe, ki bi jo komaj objela dva moža, in se zagledal v skorjo, razcefrano od krogel, ki se sušila in odpadala. Po razpokah so se lepili koščki tkanine in sledovi krvi. Celo drobne koščice so obvisle po špranjah, pomešane z drobcami izstrelkov.

„Tudi to smo počeli na željo sodišča. Ustrelitve na tem mestu je odredil vaš predhodnik, naloga pa ni še nihče

preklical,“ se je nevoljno branil Guck. „Razen tega pa mi je vaš predhodnik prav ob teh lipah dejal: ‚Ne morem videti dreves te vrste. Lipa je slovansko drevo. Vse, kar me spominja na ta mrčes, naj gre k vragu!‘“

„Jaz se borim z ljudmi in ne z drevjem. Zato upoštevajte mojo željo in prizanesite tem drevesom.“

Ko so si ogledali z vseh strani zastraženo in utrjeno poslopje ob cerkvi, so obiskali še kuhinjo, umivalnice in delovne prostore.

„Koliko gostov ima danes vaš hotel in kakšna je njegova normalna zmogljivost?“ je vprašal Wolf.

„Tisoč dvesto glav, gospod major. Vse je natlačeno, do zadnjega kotička. Pri petsto ljudeh bi se še dalo vzdrževati red, čeprav je bilo v mirnem času v tej kaznilnici največ tristo kriminalk.“

Potem so v spremstvu dežurnega, poveljnika in namestnika obšli jetniške prostore. Vse je bilo nabito polno. Na povelje „mirno“ so se jetniki v vsaki sobi postavili v vrsto in ravnodušno gledali v vrsto oficirjev, ne vedoč, čemu so prišli. Iz oči jim je odseval strah: morda so prišli izbrat talce? Obisk večjega števila mož z mrtvaškimi glavami na kapah ni nikoli pomenil nič dobrega.

Wolffu je izbrbljeni, jedki zrak v sobah kmalu presedel, toda potrpeč je, da bi obremenil ideologa novega reda von Graffa s poraznimi vliši. Namenoma se je zadrževal v sobah dalj časa, kot bi bilo potrebno. Pogovarjal se je z jetniki, zmerjal paznike zavoljo nereda in nečistoče, skratka, obnašal se je kot šolski nadzornik, ki bi rad napredoval.

Ko so si ogledali jetnike po sobah — v nekaterih se je gnetlo tudi po štirideset ljudi, moških ali žensk — so se po kamnitih stopnicah spustili v pritličje in kletne prostore, kjer so bile samice.

„Zdaj smo si ogledali drhal, tu doli pa vas bom seznanil z boljimi gosti, ki imajo lastne apartmaje,“ je smeje dejal Wolf von Graffu, ki je bil že bled in je ves čas molčal. Zavili so v dolg, mračen hodnik, kjer so se vrstile celice-samice. Vanje so zapirali na smrt obsojene in tiste, ki so jih ožigosali kot velike hudodelce ter upornike proti hišnemu redu. Službujoči paznik jim je odgrinjal line na vratih. Skoznje so kukali drug za drugim v mračne luknje, kjer so na betonu ležali pretopeni ljudje, kot bi bili mrtvi. Rekdokdo se je zganil. Pogreznjeni v obup in srd so le z leskom v očeh izražali onemoglo sovraštvo.

„Pogledali bomo nekaj najbolj trdih, gospod kapetan, da boste videli, s kakšnimi tipi imamo opravka in s kakšnim težakim delom se ukvarjamo v operativi.“

Zarozljali so ključiči in verige. Paznik je odpahnil težka vrata. Pred njim je na pol ležal na pol slonel slok, močan človek s črnimi lasmi, ki so mu padali na razmesarjeno čelo.

„Ta ne pove nič, še svojega imena ne. Ujet je bil ranjen, z oznako bataljonskega komisarja na rokavu. Poglejte! Nobene avtoritete nima vodstvo tega zavoda. Predrzi pes niti ne pozdravi nemških oficirjev! Ne znate jih naučiti osnovnega reda! Če niti tega ne zmorete, kako jih boste pripravili do priznanja?“

„Dvigni se, pes ušivil!“ je zavpil namestnik poveljnika, stopil v celico in jetnika sunil s škornjem. Jetnik brez imena pa jih je prezirljivo, s krvavimi očmi gledal izpod čela. Opiral se je na roke s polomljenimi členki in odrgnjeno kožo in molčal.

Poveljnik je nemočno pogledal namestnika. Ta se je izprsil, zaklel in s pestjo udaril jetnika po obrazu, da je z glavo butnil v steno.

„Dvigni se, če hočejo s tabo govoriti nemški oficirji! Vse prizadevanje je bilo zaman. Namestnik se je umaknil, upehan in zelen od jeze.“

Sportna sekcija Slovenskega prosvetnega društva „Zarja“ v Železni Kapli vabi na

smučarske tekme

ki bodo v nedeljo 30. januarja 1972 s pričetkom ob 13. uri pri Dimniku v Lepeni.

Prijava udeležbe je možna pri članu športne sekcije Franciju Sternu (črpalca ESSO) v Železni Kapli. Razdelitev štartnih števil bo eno uro pred pričetkom tekme. Pogoje za sodelovanje na tekmi bodo udeležencem sporočili prireditelji.

Prebivalce Železne Kaple in okolice vabimo, da si tekmo ogledajo in tako izkažejo priznanje tekmovalcem in organizatorjem.

O d b o r

Lepa športna prireditve SPD „Zarja“ v Železni Kapli

Smučarska sekcija Slovenskega prosvetnega društva „Zarja“ v Železni Kapli že nekaj let uspešno

Nova cesta na Obir

(Nadaljevanje s 4. strani)

ko Zg. Obirskega in Kapelške koče (hkrati nova cesta). Iz selske strani od Trklja po novi asfaltni cesti proti sedlu Šajda; tik predno pridemo na sedlo, se pot odcepi na levo proti severu in se vije strmo navzgor v zavojih skozi gozd; nad gozdno mejo se pot nekoliko položi in prečka pobočje Kravjega vrha (Kuhberg, 2024 m) in nadaljuje mimo razvalin bivše Rainerjeve koče na vrh. Ta pot se imenuje po nekem rudniškem direktorju Simon-Rieger-Steig. Tretji pristop s severa gre skozi ozko in globoko dolino med Malim Obirjem in Menihovcem; skozi le-to teče Podkanjski potok, ki tvori 51 metrov visoki Obirski slap (Wildensteiner Wasserfall); pot pelje desno mimo slapa navzgor na Hofovško planino (Hofmannsalpe, 1245 m) in naprej na Kragulšje (Jahnwiese, 1828 m), odkoder zavije na desno ob telefonskih drogih proti vrhu. Četrti pristop pa se vleče iz Reberce čez Zgornjo Šefnarco (1396 m) na sedlo Počulo in preko Kapelške koče na vrh.

Nekoč tako znameniti Obir, prvak v Karavankah, je zadnja desetletja igral vlogo samotarja, ki ni bil deležen tistih „dobrin“ kot njegovi sovrstniki Peca, Stol in drugi. Večina planincev tega položaja ne obžaluje. Z novo cesto bo pogorje Obirja „oživilo“, bencinski smrad bo okužil do sedaj še čisti planinski zrak, divjačina bo pobegnila v druge revirje in številne planinske rože bodo plen tisočih turistov.

Vprašanje je, ali bo vse to služilo danes čedalje bolj perečemu in nujno potrebnemu zavarovanju narave — zaščiti človekovega okolja.

prireja športne prireditve. V nedeljo 16. januarja letos so bile sankarske tekme, tokrat na 700 metrov dolgi progi, ki se je začela pri Hudopisku v Lepeni. Na tekmi je sodelovalo 86 tekmovalcev, kar je za prireditelje izredno lep uspeh.

Tekmovalci so se že uro pred pričetkom tekme zbrali na štartu in ob enih opoldne se je spustil prvi tekmovalac po progi. Tekmovanje je bilo razdeljeno v štiri skupine in sicer pri moških člani in mladinci ter pri ženskah članice in mladina. Organizatorji prireditve so imeli polne roke dela in zato jim gre vse priznanje, da so tekmo tako odlično izpeljali. Tu predvsem mislimo na Francija Sterna in Hanzija Jerlicha, ki sta vodstvo tekme imela v rokah; seveda pa so jima pomagali številni prijatelji, ki so prav tako pripomogli k uspešnemu zaključku.

Po tekmi so se udeleženci polni pričakovanja o izidu zbrali pri Rastočniku v Lepeni, kjer je bila razglasitev rezultatov. Pri moških članih je odnesel prvo mesto Franci Osojnik, ki je hkrati bil tudi najboljši tekmovalac dneva. Pri moški mladini je bil prvi Franci Rozman, medtem ko je pri ženski mladini zmagala Anica Ošina, v ženski skupini članice pa Sadovnik Veronika. Nagrade je podelil ravnatelj ljudske šole v Železni Kapli Johan Stosier, ki je pri teh prireditvah vedno pomagal že v prvih letih, ko je bil še v Lepeni. Tako je športna sekcija SPD „Zarja“ letos ponovno dokazala, da je sposobna gojiti športni duh tudi med prosvetaši.

Športniki SPD „Zarja“ pa niso sodelovali le na sankarskih tekmah

Dne 18. januarja je bilo neprijazno jutro in za marsikaterega kmeta iz Žilje, Roža in Podjune preizkusni kamen, ali se poda na pot v Tinje, ali ostane doma in počaka na poznejši odmev o tečaju.

Vsi, ki smo si segli v Tinjskem domu v roke, smo bili trdno prepričani, da na skupni poti najdemo tudi za naš kmečki stan v preusmeritvi gospodarjenja naš bodoči existenčni cilj. V Tinjah se nas je zbralo iz vseh dolin južne Koroške 50 tečajnikov.

Tečaj je otvoril zastopnik celovške Okrajne kmetijske zbornice in mandatar Skupnosti južnokoroških kmetov Tone Krušič iz Velinje vasi.

Prvi predavatelj je bil inšp. Blaž Singer z vsebino „Kmet v času industrijske konzumne družbe“. V svoji razpravi je posegel 170 let nazaj in v nadaljevanju poudaril nujnost današnje kakovostne in preusmerjene produkcije, da s tem obdržimo trg in izvoz naših kmečkih pridelkov. Ker je predavatelj strokovno in osebnostno seznanjen s krožki pitovnih goved (bikov) in plemenskih svinj oziroma pujskov, je njegovo predavanje izzvalo živahno diskusijo.

Uradni živinozdravnik dr. Marko Dumpelnik nas je v svojem referatu „O vzrejni bolezni pri govedu in prašičih“ seznanil z vsakdanjimi boleznimi, ki se lahko pojavijo v prašičereji ali govedoreji. Zelo zanimiva so bila izvajanja o pašnikih, ki so čisto nahajališča raznih parazitov, ki

dama, ampak so se istega dne udeležili tudi sankarskih tekmah v Selah, kjer so se zelo dobro odrezali, saj so pobrali skoraj vsa prva mesta. Flori Mikl je zmagal pri moških članih in bil tudi najboljši tekmovalac dneva; Jerlich Jakob je zasedel odlično 4. mesto. Pravtako sta med mladinci zasedla prvo mesto člana športne sekcije „Zarja“, in sicer Hedvika Smrtnik in Walter Logar.

Tako je 16. januar 1972 bil uspešen dan za kapelške športnike. Prihodnjo nedeljo pa bo športna sekcija SPD „Zarja“ priredila smučarske tekme, na katere že danes vabimo k sodelovanju vse člane in tudi goste iz drugih krajev.

povzročajo razna virusna obolenja živine na prostem.

Za posestnike gozda je bilo predavanje dipl. gozdarja Martina Zechnerja „O vzgoji in varstvu gozda in njegovih škodljivcih“ še prav posebno zanimivo. V njem je le-ta opozoril na okuženje gozdnih tal (zemlje), ki rast gozdnih sadik tako ovira, da tudi kakovost lesnega sortimenta na tem občutno trpi. V diskusiji je bila tudi v tej panogi gospodarstva živahna razprava. Posebno upravičena pa je skrb tistih kmetov, ki imajo svoje gozdne površine v Dobravi, ki je bila lansko poletje množično napadena od do takrat še skoraj nepoznanega gozdnega škodljivca.

Ta tečaj je potrdil, da je delo tistih kmečkih mandatarijev, ki se vedno držijo načela, da je samo v skupnosti moč — plodno in koristno za slovensko narodno skupnost na Koroškem. V upanju, da se na takšnih in podobnih tečajih še snidemo zdravi in v kmečki zavesti

Vas vse pozdravlja udeleženec tečaja Zagorski

Slovensko prosvetno društvo „Bilka“ v Bilčovsu

vabi na igro

LEPAVIDA

v nedeljo 30. januarja 1972 s pričetkom ob 10.30 uri v farni dvorani v Selah.

Ljubitelji odrske umetnosti prisrčno vabljeni!

Društveni odbor

O P O Z O R I L O

Invalidska komisija pri Zvezi koroških partizanov opozarja in vabi vse partizanske in vojne invalide, da se pravočasno javijo na zdravljenje. Bolniški list za klimatsko, topliško ali ortopedsko zdravljenje dobi vsak invalid na sedežu ZKP, Celovec, Gasometergasse 10/1 v ponedeljkih in četrkih dopoldan. Invalidi se lahko poslužijo tudi pošte ali telefona (0 42 22) 32 5 50.

Invalidska komisija

K. S.

OB ROBU:

»LABODJI SPEV«

Pri koroškem Heimatdienstu je udarilo, kakor strela z jasnega neba. Koroška pevsko zveza (Kärntner Sängerbund) je namreč sklenila, da izstopi iz Heimatdiensta, ker noče več — kakor je svoj sklep utemeljila — sodelovati v organizaciji s politično aktivnostjo, marveč se želi posvetiti izključno le kulturnim nalogam, predvsem gojitvi koroške narodne pesmi.

Zaradi te odločitve se je pri Heimatdienstu torej zatreslo. Kakor „labodji spev“ zveni izjava, ki sta jo podala predsednik Jordan in podpredsednik dr. Feldner. Pa se gosposdije menda niso spomnili pregovora o potapljaajoči se ladji?

Izstop pevske zveze je za Heimatdienst vsekakor hud udarec. Ne samo zato, ker je s tem izgubil po številu članstva najmočnejšo organizacijo; čeprav je tudi to občutno puščanje krvi. Se mnogo bujša je druga plat tega udarca, namreč dejstvo, da se je na Koroškem sploh nekdo upal prebiti tisti začarani krog, ki ga je pred petdesetimi leti potegnil Heimatdienst in v katerem se je vsa ta desetletja vrtele vse, kar je bilo kakorkoli povezano z narodnostnim problemom v deželi.

Pol stoletja si je Heimatdienst lastil pravico, da odloča o tem, kdo in kaj na Koroškem je „domovinski zvezo“; pol stoletja si je jemal „legitimacijo“, da nastopa v imenu večinskega prebivalstva južne Koroške. To poskuša sicer tudi še zdaj, kakor na primer v nedavni izjavi o vprašanju dvojezičnih napisov ali pa v najnovejšem stališču ob izstopu pevske zveze. Toda zdaj je to njegovo sklicevanje na domovinsko zvestobo in predvsem na interese večinskega prebivalstva ravno zaradi odločitve pevske zveze postalo doumljivo še bolj, kot je bilo že v preteklosti. Zdaj je namreč prebit začarani krog, zdaj se je razblinil umetno ustvarjeni mit, ki so ga določeni krogi na Koroškem skozi desetletja izrabljali kot ščit, za katerim so lahko nemoteno in pogosto tudi z uradno podporo izvajali politiko brezobzirne germanizacije nekdanj pretežno slovenskega južnega dela dežele in tamkajšnjega prebivalstva.

Za Heimatdienst je odločitev pevske zveze torej razumljivo hud udarec. Zdaj je Heimatdienst tudi na strani večinskega naroda zgubil videt nekega nedotakljivega in nad vsem vzvišenega „domovinsko-zvestega svetišča“; začela se je svitati resnica o njem, in ta resnica tudi za tradicionalne koroške razmere ne bo več tabu.

Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone

„Ta je še bolj trmast kot tisti v Idriji,“ je pomislil Wolf. Zavoljo von Graffa je vztrajal, čeprav mu je bil obisk že odvraten. „No, kako? Ali ga ne boste spravili na noge?“

„Poizkusite vil!“ je dejal namestnik žandarju, ki jih je spremljal.

Ta je počil s petami. Wolf si ga je ogledal. Bil je že slišal zanj. Tega vzornega žandarja so jetniki krstili za „Konjsko smrt“. Spominjal ga je na pasjega dreserja, čeprav se je od njega razlikoval po zunanosti. Lopatasta ušesa so mu prešerno štrlela od visoko postrizene glave, goste črne obrvi je imel zraščene nad ozko skupaj vsajenimi očmi, pod nosom pa brke, pristrizene po fūhrerjevem vzorcu.

Navlil je na jetnika kakor hud pes, ki ga spustiš z verige. Zgrabil ga je za vrat in ga dušil. Pustil mu je le toliko sape, da se je jetnik v bolečinah zvil in se skušal braniti, da bi prišel do zraka. To pa je pomenilo napad na uradno osebo. Wolf, ki je že videl nešteto podobnih prizorov, je ledeno mirno gledal, kako von Graff blede in skuša prikriti razburjenje. To mu je bilo všeč, zato je skušal prignati stvar do skrajnosti.

Po tem uvodu je „Konjska smrt“ uporabil svoj preizkušeni trik, s katerim je često spravljaj jetnike pokonci. Z lopatasto roko je segel rtmoglavcu med noge in čvrsto stisnil. Z drugo pa ga je držal za suknič na prsih in ga skušal dvigniti. Jetnik je zaječal in se vzpel na kolena, žandarjeve roke pa so ga dvignile in potisnile v kot. Tu je obstal s povešeno glavo, kot bi bil pribit k zidu.

„Zelo dobro!“ je dejal Wolf. „Zdaj gremo lahko naprej.“

Ko je žandar spustil jetnika, se je le-ta sesedel, kot bi ga preresetal rafal. „Konjska smrt“ si je z robcem obrisal krvave členke na roki, potem pa si je popravil uniformo.

„Tale žandar je rojen zločinec,“ je pomislil Wolf.

„Spet se je izkazala za pravilno moja teorija, da rojen zločinec, ki ima za izvajanje hudodelstev premalo poguma in pameti, kaj rad postane pomožni policaj.“

Odrpli so še nekaj celic, kjer se je „Konjska smrt“ v zadovoljstvo vseh izkazal kot mojster svojega poklica. Skonca hodnika so se ustavili pred sestreljenimi vrati. V njihovi sredini je bil obris človeške postave, ki so ga bile napravile krogle. „Konjska smrt“ je gospodom slovesno odpel vrata in znašil se se pred končno steno, kjer je viselo nekaj verig ob železnih kavljih — tu so privezovali jetnike, ki so se prekršili zoper hišni red ustanove.

„Vidite, gospod kapetan! To je primer slepega streljanja. Če hočete, vas lahko preizkusimo, kako zadenete po občutku. Moža privežejo na ta del stene in zapro vrata. Gre za to, kdo ga bo zadel in kam, ne da bi ga videl.“

„Res mi ni do tega, gospod major.“

„To je ideja mojih prednikov. Jaz se ne ukvarjam s takšnim športom, ker ne verjamem v uspešnost tovrstnega pritiska.“

Stena je bila pokrita s še svežimi krvavimi lisami, omet je odpadal, med opekami pa so tičali sploščeni izstrelki.

Potem so se spustili v obokano zaslisevalnico. V njej so jih pričakovali trije Wolfovi ljudje z izpostav, ki so tu zaslisevali svoje jetnike.

„Nadaljujte in ne dajte se motiti. Mi smo samo opazovalci normalnega procesa dela v tej ustanovi.“

Kapetan von Graff si je ogledal okrvavljeni prostor, od koder je zaudarjalo kot iz klavnice. Nič ni rekel, v želodcu pa se mu je obračalo. Bežno je preletel obraze treh mlajših mož, dveh podoficirjev in enega oficirja SS, ki so jim žareli obrabi v službeni vnemi.

S stropa je visel starejši jetnik, le za ped dvignjen od tal.

„Tu vidite primerek brbljavega človeka, ki nam je s čvakanjem zameglil preiskavo in nam stvari bolj zapletel, kot če bi bil molčal. Gre za odkritje široke mreže, ki je oskrbovala bandite z obvestili in hrano ter jim opravljala kurirsko službo.“

Stopili so v kot in prisluhli bolj ali manj šablonskim vprašanjem, ki so jim sledili udarci z gumijevko in pasjim bičem. Wolf je posegel v postopek in ga podaljšal. Za brbljavcem so pripeljali neko žensko, ki je trdila, da ni kriva, da nič ne ve in da so ji stvari, ki so bile v njeni torbici, podtaknili. Von Graff je imel priložnost videti, kako so jo vsi trije temeljito pretepli. Vsak izmed njih ji je primazal nekaj udarcev, predpisanih za poostreni postopek z jetnikom. Po zadnjici in po hrbtu se ji je krvava koža kmalu zlepla z obleko. Šele ko jo je eden z gumijevko usekal po prsih, se je onesvestila in so jo odnesli.

Potem so pripeljali moža, ki je takoj padel na kolena, jokaje govoril, da bo vse povedal, še preden se ga je kdo dotaknil, in medlel že ob pogledu na vrvi, verige, stole in kavlje. Ko pa je visel in jih je nekaj dobil, je spet vse utajil. Sosed ga je bil ovadil, da se pri njem ustavljajo kurirji in da je oskrboval ranjenega sorodnika. Ko so ga začeli temeljito tepsti, je tako nečloveško rjul, da je njegov smrtni strah prehajal nanje in jih navdal s tesnobnimi občutki. Wolf bi bil ponorel, če bi bilo to trajalo malo dlje. Skrajno zoprno mu je bilo prisostvovati takšnim zaslisevanjem. Toda vztrajal je zavoljo von Graffa in ostro prijemal zaslisevalce.

Pustili so rablje pri delu in si ogledali še kleti, kjer so videli samo priprave, ki so jih uporabljali, če je bila zaslisevalnica zasedena, in za posebno zakrknjene primere. Od fantazije posameznega zaslisevalca je bilo odvisno, kako uporabiti kavlje in okovje v različnih legah. Vsekakor za obešanje za roke in z glavo navzdol.

OSKAR H. PIPPERING:

Velika ljubezen

Začel sem se ukvarjati s fotografijo kot amater, — sem dejal inšpektorju Berkleyu in mu položil na mizo fotografijo. Prikazovala je dekletko s cigareto v roki. — Ali lahko tvoja obveščevalna služba ugotovi, kdo je to? Včeraj sem jo posnel pred Koralom v Sohu.

— Ni slaba, — je rekel Berkley, a nisem vedel, ali misli dekletko ali sliko.

Ko sva prišla v drug oddelek, je rekel:

— Zasebni detektivi navadno vedno iščejo dekleta. Ljubše bi mi bilo, če bi vedel, kdo je minuli teden oropal draguljarno Dudley & Dudley. Ukradli so za pol milijona nakita.

— Ti iščeš nakit, jaz pa dekletko, — sem rekel. — Pravi materialist si.

Uslužbenec v obveščevalnem biroju je dolgo iskal.

— Tole mora biti ona, — je dejal in pokazal policijsko fotografijo. Susanne Trotter, rojena 1942 v Linzu v Avstriji, že kaznovana zaradi prostitucije in podobnega.

— Hvala, — sem rekel.

— Nam lahko pustiš fotografijo?

— je vprašal Berkley in z velikim zanimanjem opazoval fotografijo.

— Seveda. Toda kaj neki najde na njej materialist?

— Tudi materialisti lahko iščejo večje vrednote, — je dejal Berkley, jaz pa sem se vznemirjen obrnil in odšel.

Susanne Strassberg sem spoznal pred štiri leti. Pravkar je prišla iz Avstrije in delala v Londonu kot pestunja. Nato je srečala nekega Jamesa Trotterja, prišla v slik s podzemljem in se poročila s Trotterjem. Rad sem imel Susy in sem ji tudi ponudil zakon. Nisem ji pa mogel ponuditi nič drugega. Trotter pa je imel denar.

Včeraj sem Susy po naključju videl v Sohu. Nisem pa bil povsem gotov, ali je ona, zato sem jo fotografiral s svojo japonsko miniaturno kamero. Okoli desetih zvečer sem odšel v Soho. Pred Koralom je stalo nekaj deklet, Susy ni bilo med njimi. Napravil sem se pijanega in njemu tudi ponudil zakon. Nisem ji pa mogel ponuditi nič drugega. Trotter pa je imel denar.

Včeraj sem Susy po naključju videl v Sohu. Nisem pa bil povsem gotov, ali je ona, zato sem jo fotografiral s svojo japonsko miniaturno kamero. Okoli desetih zvečer sem odšel v Soho. Pred Koralom je stalo nekaj deklet, Susy ni bilo med njimi. Napravil sem se pijanega in njemu tudi ponudil zakon. Nisem ji pa mogel ponuditi nič drugega. Trotter pa je imel denar.

Plavolaska je verjetno pogosto manjkala v šoli, ker me je začudeno pogledala in rekla:

— Jabolko boš dobil, že veš, kaj mislim. Če nisi zapil vsega cvenka, te vzamem s sabo.

— O. K., — sem rekel.

Koral je bil majhen nočni bar s prijetnimi stranskimi prostori in običajnimi svetilkami. Za točilno mizo je stalo neko dekletko in prav tedaj streglo edinemu gostu. Moški se je malo obrnil, ko sem prišel, in takoj sem sklonil glavo. Bilo bi neprijetno, če bi me James Trotter spoznal.

V drugem prostoru je bilo zelo živahno. V naslanjaču je sedel možički, ki je bil precej natreskan. Glasno je pripovedoval, da je draguljar in da ima tristo funtov. Pri tem je tapljaj dekolte dekleta, ki je sedela zraven njega. Bila je Susy.

— Same pijandure, — je rekla moja plavolaska in me polisnila v naslanjač pri sosedni mizi. — Veš, — je rekla, — najprej šest konjakov, potem pa greva.

— Ničesar nočem piti, jabolko hočem, — sem dejal.

— Najprej pijača, potem pa ti ne bo treba nič plačati, — je lagala plavolaska ter odšla po pijačo.

— Bratec, — sem rekel možke-

mu in vstal, — strašansko neumen si!

Moški je bil užaljen. Prijel je Susy za roko in se obrnil k meni.

— Rad bi kupil njen prstan in z njim tudi dekletko.

Pogledal sem prstan. Bil je ozek, zlat, z velikim briljantom. Sedaj me je pogledala tudi Susy. Samo za delček sekunde so se njene oči razširile. Seveda me je prepoznala.

— Dekle, — sem rekel, — spominjaš me na mojo veliko ljubezen. Veš, moja velika ljubezen je odšla, enostavno izginila. Pa tudi jaz z njo.

Za dobro voljo

Novinec-pilot je prvič letel nad sovražnimi postojankami, ko je opazil, da ga protiletalski topovi obstreljujejo.

„Hoj, kapitan,“ je zaklical v mikrofonski, „streljajo na nas!“

„V redu, fant,“ je odgovoril kapitan, „to smejo.“

*

Dva frajerja sta vstopila — verjetno, ker je močno deževalo — v moderno galerijo. Ko sta prišla v dvorano divje abstraktnih kipov, je prvi prestrašen prijel prijatelja za rokavo:

„Brž, izginiva,“ je zašepetal, „sicer bodo spet rekli, da sva to midva zakrivila!“

●

Člana nadvse odličnega kluba sta brala najnovejši stenski napis: „NA-PAKE NASIH BRATOV PIŠEMO V PESEK, NJIHOVE ZASLUGE PA NA SPOMINSKE PLOŠČE.“

Ta trenutek je na dvorišču nekaj glasno zaropotalo. „Kaj je to?“ je vprašal prvi.

„Menda,“ je odvrnil drugi, „tovornjak, ki je spet pripeljal novo zalogo peska.“

*

Dve sosedi modrujeta na stopnišču:

„To leto bo gotovo nesrečno, ker je padlo ravno na petek.“

„Jaz pa pravim, da bi bilo še slabše, če bi se začelo trinajstega.“

●

„Ali je stanovanje zavarovano?“ sprašuje novi podnajemnik svojo gosposinjjo. „Veste, zlatar sem po klicu in večkrat imam dragocenosti pri sebi.“

„Brez skrbi bodite,“ pravi gosposinjja. „Moj mož je pod policijskim nadzorstvom.“

Avtomobil, ki je v nočnih urah stal na parkirnem prostoru blizu Bostona, je bil zavrt v gosto meglo. V njem je sedel parček.

Dr. Webster, mož z zlato obrobljenimi naočniki in tankimi črnimi brki, je molče strmel predse. Ob njem je sedela plavolaska, ki je čvrsto stiskala debeli ustnici.

„Kaj naj vse to pomeni, Eileen?“ je naposled spregovoril Webster. „Najprej mi praviš, da me ljubiš, ko pa te hočem poljubiti, se obrneš stran, kakor da bi bil garjavi!“

Eileen ni odgovorila.

„Poglej me!“ je rekel Webster.

Okrenila se je: „Gledam te, ampak to, kar vidim, mi ni všeč!“

„Kaj pa je vendar s teboj?“

Eileen se je nasmehnila. „Strahopetec si, John,“ je rekla. „Vse bi rad imel, pa ničesar za to plačal. Ali me poročiš ali pa me boš moral pozabiti. Dovolj mi je že igrati vedno tvojo skrivno ljubico!“

„Saj vendar veš, da je moja žena zelo bolna,“ je odvrnil Webster. „Počakaj še malo, pa bom prost!“

„Ne, John, nočem več čakati. Spravi svojo ženo s poti ali pa me pusti!“

Nekaj časa sta oba molčala, potem pa je Webster rekel: „O. K.!“

„Mi prisežeš?“ je rekla Eileen. „Torej ne bom več dolgo samo tvoja praktičantka, ampak žena?“

○

Naslednje jutro je dr. Webster videl skozi okno svoje klinike, kako se približuje Eileenin avtomobil. Postal je živčen. Kaj ji naj reče? Kako ji naj dopove, da se ji je prejšnjo noč zlagal in jo le potolažil, kot jo tolaži že leto dni?

Seveda John Webster ni imel namena spraviti

V dokaz, da sem tudi jaz izginil, sem prevrnil vse kozarce na mizi.

Susy je vstala in me prišla za roko:

— Domov pojdi, pijan si. Tu ne boš našel nobene velike ljubezni.

— Za prstan plačam tristo funtov, — je spet rekel pijanec, — za dodatek pa hočem tudi dekletko.

— Daj mu prstan, — je rekel glas pri vratih. Bil je Trotter.

— Ne, — je rekla ona, — prstan je moj.

Tedaj je prišla plavolaska s pijačo.

— Daj mu prstan, — je ponovil Trotter in stopil korak bliže.

— Reci svojim prijateljem, naj dajo nakit pod cenlo!

Nato se je vmešala tudi plavolaska: — Prodaj temu idiotu prstan. Mož ti bo dal novega.

Tisti hip sem vse razumel. Šele tedaj sem dojel, zakaj je Berkley hotel mojo fotografijo.

— Pomagaj mi, — je zavpila Susy, ko je Trotter planil nad njo.

Tedaj sem prijel podstavek s pijačo, ki jo je prinesla plavolaska, in tresnil z njim Trotterja po glavi.

Obrnil se je in samo pisnil. Tedaj sem ga z udarcem pesti podrl na tla. Udarec je bil še posebno močan, ker sem na ta trenutek čakal štiri leta. Ko se je Trotter hotel prijeti za mizo, sem mu s čevljem stopil na prste, da je vse pokalo.

Susy je drhtela po vsem telesu.

— Žal mi je, Susy, — sem rekel, — toda poročila si se z napačnim.

Prstan, ki ti ga je podaril mož, je ukraden.

— Tako je, — je rekel pijanec, ki je bil zdaj popolnoma trezen. — Scotland Yard, — je rekel z uradnim glasom, se sklonil nad Trotterja in mu dal na roke lepi „zapešnici“.

— Menim, da ste vi mister Pipping, kajne?

Prikimal sem.

— Fotografija, ki ste nam jo dali, je bilo pravo umetniško delo. Jasno je bilo videti prstan na dekletovi roki, zato smo hoteli še njo videti malo bolj od blizu. Žal mi je, da je bilo naše zanimanje za damico preveč materialistično.

Ko sem šel domov, sem razmišljal o svoji veliki ljubezni, materializmu in višjih vrednotah. Tudi jaz nisem padel pregloboko.

DR. TONE FERENC:

Predzgodovina

neke „znanstvene“ ustanove

(8. nadaljevanje in konec)

Dalje je članek napovedal, da bo ravnatelj novega inštituta, ki bo zvezan z graškim vseučiliščem, univerzitetni profesor dr. Eberhard Kranzmayer. Inštitut bo imel lastne in zunanje sodelavce in je med prvimi omenil le etnografa dr. Georga Graberja in arheologa dr. Karla Dinklageja, med slednjimi pa zgodovinarja dr. Martina Wutteja, umetnostnega zgodovinarja dr. Grimschitzja, nacističnega funkcionarja Kraussa in profesorja Karla Ginharda. Napovedal je še, da bo zaradi pomembnosti dogodka ob ustanovitvi inštituta govoril sam minister dr. Rust in sklenil:

„Inštitut bo znanstveno politično orodje v rokah političnega vodstva, da s primerjajočo preiskavo korenin in življenjskih zakonov tudi stvarno neovrgljivo utemelji ideologijo nemške zahteve do prastare germanske nasebine dežele Oberkäraina.“¹⁶ (Podčrtal T. F.)

Inštitut za raziskovanje koroške dežele so ustanovili na obletnico koroškega plebiscita 10. oktobra 1942, vendar kaže, da minister dr. Rusta ni bilo na slavnosti. Isti dan so ustanovili še t. i. Koroško znanstveno družbo (Kärntner Forschungsgesellschaft), ki je zajela raziskovalce, ne glede na katerem raziskovalnem področju so delali. Tudi ta organizacija je imela predvsem politične naloge, saj je bilo že vnaprej določeno, da ji bo dajal naloge pokrajinski vodja NSDAP za Koroško.¹⁷

Dosežke svojega dela je inštitut ugotavljal prvič na slavnostnem delovnem zborovanju 11. oktobra 1943 na obletnico svoje ustanovitve. Iz članka „Ein Jahr Institut für Kärntner Landesforschung“, objavljenega 12. oktobra 1943 v Kärntner Zeitung,¹⁸ izvemo, da je imel inštitut v prvem letu svojega obstoja za glavno nalogo „raziskavo o germanski ljudski dediščini na Koroškem“. Ravnatelj inštituta dr. Kranzmayer je najprej objavil v reviji „Carinthia“ članek o ostankih germanskega življenja v koroških krajevnih imenih, nato pa si je prizadeval prikazati „velik vpliv nemškega jezika in nemške materialne kulture na slovensko“ ter je v ta namen pripravil dva krajsa članka „o nemških izposojenkah v slovensščini“ in „o nemški predstavi o svetu v slovenskem ljudskem jeziku“. Nadaljeval in dokončal je delo Primusa Lessiaka „o jezikovnem otoku Sorica na Gorenjskem“.

Kranzmayerjevo delo se je zelo ujemale z delom vodje oddelka za predzgodovino in za zgodnjo zgodovino dr. Karla Dinklageja in njegovega asistenta Hermanna Müller-Karpa, ki sta si prizadevala prikazati, da so Germani živeli na Koroškem nepretrgoma že od začetka 6. stoletja n. št. Ta oddelek je po gauleiterjevem prizadevanju in s pomočjo sodelavca nemškega arheološkega inštituta v Rimu dr. Siegfrieda Fuchsa zelo vneto izkopal na Bregu pri Rožeku in na Bledu.

Vodja oddelka za etnografijo profesor dr. Georg Graber se je ukvarjal z raziskovanjem pripovedništva in narodnih noš, zlasti pa o langobardskem izročilu na Koroškem. Njegovemu asistentu dr. Oskarju Moserju pa je raziskovanje oblike gradnje hiš na Koroškem pretrgal vpoklic v vojsko.

V zemljepisnem oddelku je profesor dr. Viktor Paschinger nadaljeval pripravo pokrajinskega atlasa, je pa napisal tudi brošuro o krajini in gospodarstvu Gorenjske. Dr. Günther Glauert, ki se je vrnil iz vojske, je objavil knjigo o naselitveni geografiji na Gorenjskem. Asistentka dr. Annetarie Richter je sestavila uvod k delu o jezikovnem otoku Sorica na Gorenjskem in raziskovala planinsko gospodarstvo v Krških Alpah.

Inštitut je začel pripravljati tudi dve seriji del svojih sodelavcev, t. i. malo in veliko. Za prvo so v prvem letu njegovega obstoja in dela pripravili deli dr. Kranzmayerja in dr. Glauerta, za drugo pa je dr. Martin Wutte pripravil novo izdajo svojega dela „o koroškem osvobodilnem boju.“

Že iz tega članka lahko ugotovimo, da so se sodelavci novega inštituta za raziskovanje koroške dežele ukvarjali skoraj samo z vprašanji Gorenjske in slovenskega dela Koroške. Izpolnjevali so predvsem politično nalogo in je zato lahko šef civilne uprave za Gorenjsko dr. Friedrich Rainer na nekem zborovanju 26. septembra 1943 izjavil: „Inštitut za raziskovanje koroške dežele se je izkazal.“

16 Karawanken Bote 3. 10. 1942.

17 B. Petrel: Kärntnerska znanstvena družba. Karawanken Bote 7. 10. 1942.

18 Ein Jahr Institut für Kärntner Landesforschung. Kärntner Zeitung 12. 10. 1943. Na ta članek me je opozoril in mi preskrbel prepis dr. T. Zorn, za kar se mu ljubeznivo zahvaljujem.

svoje žene s sveta, hkrati pa je Eileen to obljubil. Ko je zaslišal v hodniku njene korake, je vedel, da mora najti rešitev, pa naj ga velja karkoli.

Toda v tem trenutku je njegov asistent Brown pripeljal alkoholika Charlesa Riverja. Asistent je držal v roki napol prazno steklenico. „Tole sem našel v njegovi postelji, gospod,“ je rekel pomenljivo.

„Spravite ga v sobo števil. 4, potem pa bomo videli, kaj bomo storili!“ je rekel dr. Webster.

Eileen je molče spremljala pogovor, zdaj pa je ostro ošinila Webstra. „Seveda ne bom umoril

J. A. MASON:

Umor po naročilu

svoje žene,“ je rekel ta. „Kaj pa sploh misliš? Tega ne bom storil jaz, pač pa naš novi pacient Rivers.“

„Rivers?“

„Da. Rivers je alkoholik. Njegov oče je bil prav tako alkoholik. Ubil je svojo ženo, Charles je to videl. In od tedaj, kadarkoli pije, se ga loteva želja, da bi ubijal.“

Eileen ni rekla ničesar.

„Riversa bom spravil domov,“ je nadaljeval dr. Webster, „da bo delal zame. Terapija, saj razumeš! Opijanil ga bom z viskijem, pa nama bo odprl vsa vrata ljubezni.“

○

Nekaj dni kasneje sta bila dr. Webster in njegov pacient Rivers v garaži. Zdravnik mu je ta-

koj postregel s pijačo. „Pij, Rivers,“ je rekel, „tole naju bo okrepčalo!“

Popila sta steklenico, nakar je Webster prinesel drugo. „Glej,“ je rekel, „moja žena naju je hotela zastrepiti, ampak tale je zapečaten, v njej ni strupa.“

Rivers se ni dal prositi. Ko sta bila že precej okajena, je prišel zdravnik z besedo na dan.

„Tole staro čarovnico morava spraviti s poti,“ je rekel. „Že večkrat je hotela ona spraviti mene. Strah me je. Mi boš pomagal?“

„Pomagaj! Kako? S čim, gospod?“

„Ko bo moja stara končno mrtva, boš vsak dan gost moje vinske kleti. Pila ga bova, kolikor bova hotela!“

„Dobro,“ je zamomljal Rivers, „če že bočeš, naj ti bo, jo bom pa, boš videl... lahko mi zaupaš...“ Okrenil se je in prijel težko kladivo, ki mu ga je bil že zjutraj pripravil Webster.

V hiši ju je pričakala gospa Francis Webster. Sedela je v vozičku za obloženo mizo. Ko sta vstopila, se jima je prijazno nasmehnila. Rivers se je brez besede zamajal proti njej, dvignil kladivo nad njeno glavo, toda roka mu je nenadoma omahnila. „Mama! Matil!“ je vzkliknil.

„Daj vendar. Opravi že, Rivers!“ je kriknil dr. Webster.

Charles Rivers je zopet dvignil kladivo, a tokrat proti Webstru. „Mama!“ je zavpil in s svojimi krvavimi očmi pogledal zdravnika. „Oče, pusti mater pri miru! Enkrat si jo že... zdaj ne sme več...“ V njem so ustale grozljive podobe iz otroških let; z vso silo je zavihel kladivo in udaril dr. Webstra po glavi. Ko se je ta zgrudil z razbito lobanjo, ga je udaril še enkrat. „Ne boš ji storil ničesar več...“ je zamomljal. „Za to bom že jaz poskrbel.“

13. Gostovanje DUNAJSKE DRŠALNE REVIE od 3. do 13. februarja 1972 v CELOVŠKI MESTNI HALI

Nova velika zvezda na nebu umetnih drsalcev evropska in profesionalna svelovna prvakinja **Hana Maškova** in mnogi drugi znani umetni drsalci v programu

„Nepozabne melodije“

OD MODERNEGA SHOWA DO DUNAJSKE OPERETE

Prodaja vstopnic: Koroški deželni potovalni urad, 9010 Celovec, Novi trg 2, telefon 0 42 22 / 70-4-71 — telex: 042465, in vsi potovalni uradi

Čas predstav razviden iz lepakov DUNAJSKE DRŠALNE REVIE

Dvorana je kurjena!

Športni vestnik

I. IGRE ALPE-JADRAN

Pretekli teden so bile v Sloveniji prve mladinske športne igre Alpe-Jadran. Športne igre, ki so bile v dvorani Tivoli v Ljubljani, so bile prijateljskega značaja, vrhu tega pa tudi delovno povezovanje najvidnejših koroških in slovenskih športnih funkcionarjev ter gostov iz Furlanije-Juljske krajine. Srečali so se mladi športniki in športnice, tekmovalci jutrišnjih reprezentanc treh dežel, ki jih povezuje skupen življenjski prostor.

Premiera mladinskih športnih iger Alpe-Jadran se je odvijala v odsotnosti italijanskih mladincev, tako da so se pomerili le mladinci Slovenije in Koroške. Športni dvoboj se je končal z zmago slovenskih športnikov in športnic. Najprej so se pomerila dekleta v skoku v višino, kjer so Slovenke osvojile prva tri mesta. Najboljša Korošica Sonja Termoth je bila šele četrta. Bolje je bilo za Koroško v sabljanju s floretom, kjer so dosegla dekleta zmago brez boja. Tudi koroški fantje so se na tem področju izkazali premočni slovenskim zastopnikom in so v svojo korist odločili vse dvoboje. Korošci so slavili zmago še v skoku v višino, kjer je Walter Gurker posegel s 1,94 m po novem koroškem rekordu v dvoranah in po novem rekordu dvorane Tivoli. V vseh ostalih dvobojih pa so zabeležili Slovenci prva mesta: v namiznem tenisu, judu, košarki in rokometu.

Drugo leto se bodo udeležencem prvih mladinskih športnih iger pridružili tudi mladinci in mladinke sosednje Furlanije in Juljske krajine. Namen letošnjih iger, so delovati na njih in prispevati k boljšim prijateljskim stikom, se je popolnoma uresničilo.

OLIMPIJCI ODPOTOVALI

Ta teden so se končala zadnja smučarska tekmovanja pred olimpijskimi igrami v Sapporu. Dočim je bilo pri dekletih že dolgo odločeno, kdo bo zastopal Avstrijo na zimskih igrah na Japonskem, so se nekateri moški morali šele kvalificirati v zadnjem veleslalomu v Adelbodnu. Avstrijci se v tej tekmi niso mogli uveljaviti, tako da so izgledi za Sapporo razen v smuku zelo slabi. Najboljši Avstrijec Sepp Loidl je zasedel šele 8. mesto, David Zwilling 11., Hauser pa 20. mesto. Ostali Avstrijci so izpadli ali zaradi hude megle ali lastne nesposobnosti.

Profesor Franz Hoppichler, vodja avstrijske ekipe, se je odločil, da bo osmi moški olimpijec Werner Bleiner, po imenu vicešampion v veleslalomu iz svetovnega prvenstva v Val Gardeni (1970). Moško ekipo sestavljajo torej naslednji alpski smučarji: Karl Schranz, Heini Messner, Kar Coradin, Sepp Loidl, Reinhard Tritscher, Alfred Matt, Werner Bleiner in David Zwilling. Pri dekletih bodo nastopile v mednarodni konkurenci Annemarie Pröll, Monika Kaserer, Gertrud Gabl, Wiltrud Drexel, Brigitte Totschnig in Berni Rauter.

V torek popoldan so olimpijci, potem ko so zaprisegli zveznemu predsedniku Jonasu, odpotovali na Japonsko.

PRICELA SE JE AVTOMOBILSKA SEZONA 1972

Prva velika avtomobilska dirka letošnje sezone je bila v nedeljo v glavnem mestu Argentine Buenos Airesu. Dirka je šela za svetovno prvenstvo v formuli 1 in je potekala povsem v znamenju lanskoletnega svetovnega prvaka Jackyja Stewarta, ki je otvoril novo sezono z zmago. Drugo mesto je zasedel Denis Hulme iz Nove Zelandije pred Belgijcem Ickxom. Avstrija je bila na premieri zastopana s dvema dirkačema, ki sta zadovoljivo izpolnila svoje naloge. Dr. Helmut Marko iz Gradca je zasedel s svojim avtomobilom BRM 10. mesto, Dunajčan Niki Lauda pa s svojim Marchom 11. mesto. Izmed 21 avtomobilov jih je prispelo le 11 do cilja.

Tudi avstrijska sezona bo izredno zanimiva, saj bodo v letu 1972 organizirali številna mednarodna tekmovanja, ki bodo šela tudi za svetovno in evropsko prvenstvo. Največji dogodek avtomobilskega športa bo nedvomno na Osterreichringu, kjer bo 13. avgusta dirka za svetovno prvenstvo v formuli-1. 25. junija bo prav tako na Osterreichringu dirka za svetovno prvenstvo konstruktorjev.

RADIO PROGRAM

Radio Celovec

Poročila: 5.00 — 6.30 — 8.00 — 10.00 — 13.00 17.00 — 19.00 — 20.00 — 22.00 — 23.00 — 24.00.

Dnevne oddaje: (razen ob sobotah, nedeljah in praznikih): 5.05 Ljudske viže — 5.30 Kmetijska oddaja — 5.33 Ljudske viže — 5.40 Jutranja opažanja — 5.43 Pisane jutranje melodije — 6.00 Jutranja gimnastika — 6.35 Glasba in dobri nasveti — 6.45 Deželni razgled — 7.00 Glasbeni mozaik — 7.45 Lokalna poročila — 8.05 Godba na pihala — 8.15 Oddaja za ženo — 9.00 Za prijatelje stare glasbe — 10.05 Operetni koncert — 11.25 Oddaja za podeželje — 11.45 Za avtomobiliste — 13.05 Deželni razgledi — 13.30 Glasba po kosilu — 13.45 Slovenska oddaja — 15.30 Še vedno priljubljeno — 16.15 Ženska oddaja — 18.10 Odmev časa — 18.40 Šport — 18.45 Note in beležke — 18.55 Lahko noč otrokom — 19.03 Pregled sporeda — 19.05 Zabeležite si — 19.35 Melodija in ritem — 20.05 Deželna poročila — 22.10 Šport iz vsega sveta.

Sobota, 29. 1.: 5.05 Za tiste, ki zgodaj vstajajo — 6.00 Jutranja gimnastika — 6.55 Glasbeni mozaik — 7.40 Mednarodni delovni trg — 7.55 Naš hišni vrt — 8.05 Družinski obzornik — 10.00 V žarišču — 10.45 Naša lepa domovina — 13.30 Poskočno in zabavno — 14.00 Ljudske viže — 15.30 Voščila — 17.10 Modroba skrinja — 18.00 Deželni razgledi — 18.20 Umetnostna in kulturna kritika — 18.35 Mala solistična parada — 19.05 Koračnice — 19.50 Note in beležke — 20.10 Spored v orehovi lupini — 22.20 Plesna glasba.

Nedelja, 30. 1.: 6.10 Igra na orgle — 6.35 Koračnice — 7.45 Kadar petelin zapoje — 8.10 Kmetijska oddaja — 8.15 Kaj je novega — 9.45 Dunajski zajtrk z glasbo — 10.30 Radijska pripovedka — 11.00 Dopoldanski koncert — 12.03 Za avtomobiliste — 13.05 Ogledalo Mestnega gledališča — 13.45 Iz domovine — 14.30 Voščila — 16.00 „Vse moje neveste“, veselo igrano — 17.05 Ljudski koncert — 18.00 Majhen večerni koncert — 18.30 Kulturna prizma — 18.45 Zborovsko petje — 19.00 Nedeljski šport — 19.30 Deželni razgledi — 20.10 Avstrijski rallye — 21.15 Zadnja postaja Dunaj.

Ponedeljek, 31. 1.: 5.05 Za tiste, ki zgodaj vstajajo — 6.50 Glasbeni mozaik — 8.05 Oddaja za starejše ljudi — 9.00 Sladkor za Evropo — 9.30 Vesele note mojstrov — 10.15 Mladina pomaga starejšim — 10.30 Zgodovinske osebnosti v književnosti — 11.03 Ljudske viže — 13.30 Na obisku pri koroških pihalnih godbah — 14.30 Knjižni kotiček — 14.45 Pesniško doživela Koroška — 15.00 Komorna glasba — 16.15 Za ženo: Psihologija zakona — 16.30 Otroška oddaja — 17.10 Kar radi poslušamo — 18.00 Deželni razgledi — 18.45 Oddaja kmetijske zbornice — 19.05 Od melodije do melodije — 19.50 Note in beležke — 20.10 Zveneča operetni vodič — 21.00 Alpinizem včeraj in danes — 21.30 Iz avstrijskega glasbenega ustvarjanja.

Torek, 1. 2.: 5.05 Za tiste, ki zgodaj vstajajo — 6.05 Pisana jutranja melodija — 9.00 Praviljice za vas — 10.15 Šolska oddaja — 11.03 Ljudske viže — 13.30 In kaj pravite vi? — 15.00 Ljudske viže — 16.15 Za ženo: Psihologija zakona — 16.30 Lovska latovščina — 18.00 Deželni razgledi — 18.45 Oddaja sindikalne zveze — 19.05 Ljudska glasba — 19.50 Note in beležke — 20.10 Zveneča alpska dežela — 21.10 Ljudstvo in domovina.

Sreda, 2. 2.: 5.05 Za tiste, ki zgodaj vstajajo — 6.00 Jutranja gimnastika — 6.50 Glasbeni mozaik — 9.00 Šolska oddaja — 9.30 Vesele note mojstrov — 10.30 Učenje in nadaljnja izobrazba — 11.03 Ljudske viže — 13.30 Zborovska glasba — 14.30 Srečanje — 15.00 Ura pesmi — 16.15 Za ženo: Psihologija zakona — 16.30 Operetni koncert — 17.10 V dunajski kavarni — 18.00 Deželni razgledi — 18.45 Oddaja združenja industrialcev — 19.05 Kjer prepevajo, tam ostanemo — 19.50 Note in beležke — 20.10 „Vse moje neveste“, veselo igrano — 21.10 Veseli ob poznih urah.

Četrtek, 3. 2.: 5.05 Za tiste, ki zgodaj vstajajo — 6.05 Pisana jutranja melodija — 9.00 Šolska oddaja — 9.30 Vesele note mojstrov — 10.00 Šolska oddaja

— 10.30 Divji zapad kliče — 11.03 Ljudske viže — 13.30 Zabeleženo na koroških cestah — 14.30 Pokrajinske slike — 15.00 Komorna glasba — 16.15 Za ženo: Psihologija zakona — 16.30 Otroška oddaja — 17.10 Iz operetnega sveta — 18.00 Deželni razgledi — 18.45 Oddaja zbornice obrtnega gospodarstva — 19.05 Ura avstrijske godbe na pihala — 19.50 Note in beležke — 21.00 Iz koroškega glasbenega življenja.

Slovenske oddaje

Sobota, 29. 1.: 9.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca.

Nedelja, 30. 1.: 7.10 Duhovni nagovor — Po vaši želji.

Ponedeljek, 31. 1.: 13.45 Informacije — Koroške narodne — Iz ljudstva za ljudstvo.

Torek, 1. 2.: 9.30 Popevke na tekočem traku — 13.45 Informacije — Šport od tu in tam — Po lovčevih stezah.

Sreda, 2. 2.: 13.45 Informacije — Poper in sol.

Četrtek, 3. 2.: 13.45 Informacije — Koroški kulturni pregled — Cerkev in svet.

Petek, 4. 2.: 13.45 Informacije — Solistična glasba.

Radio Ljubljana

Poročila: 4.30 — 5.00 — 7.00 — 8.00 — 9.00 — 11.00 — 12.00 — 13.00 — 14.00 — 17.00 — 18.00 — 22.00 — 23.00 — 24.00.

Dnevne oddaje: (razen ob nedeljah in praznikih): 4.30 Dobro jutro — 5.30 Danes za vas — 5.45 Informativna oddaja — 6.00 Jutranja kronika — 6.30 Informativna oddaja — 7.25 Pregled sporeda — 7.45 Informativna oddaja — 10.00 Danes popoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.30 Kmetijski nasveti — 13.15 Obvestila in zabavna glasba — 13.30 Priprava vam — 15.00 Dogodki in odmevi — 16.00 Vsak dan za vas — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 19.00 Lahko noč otroci — 19.10 Obvestila — 19.30 Radijski dnevnik — 23.05 Literarni nohtur.

Sobota, 29. 1.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tehnik — 9.35 Pihalni orkester RTV Ljubljana — 12.10 V plesnem ritmu z mojstri simfonične glasbe — 12.40 Po domače z godci in pevci — 14.10 Sobotno popoldne za mladi svet — 15.40 Pajo naši operni pevci — 16.40 Orgle v ritmu — 16.45 S knjižnega trga — 17.10 Gremo v kino — 17.50 Z ansambлом Weekend — 18.15 Iz opernega sveta — 18.50 Pogovor s poslušalci — 19.15 Kvintet bratov Avsenik — 20.00 Sobotni večer s Plesnim orkestrom RTV Ljubljana — 21.30 Melodije z velikimi zabavnimi orkestri — 22.20 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

Nedelja, 30. 1.: 6.00 Dobro jutro — 6.50 Danes za vas — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Veseli tobogan — 9.05 Koncert iz naših krajev — 10.05 Še pomnila, tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 11.20 Voščila — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z domačimi ansambli — 14.05 Melodije z velikimi zabavnimi orkestri — 14.30 Humoreska tedna — 15.05 Nedeljsko športno popoldne — 17.05 Iz opernega sveta — 17.30 Radijska igra — 18.07 Igramo za vas — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Zabavno glasbena oddaja — 22.20 Zaplešite z nami — 23.05 Alojz Gradnik: Pesmi — 23.15 Jazz za vse.

Ponedeljek, 31. 1.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.20 Cicibanov svet — 9.40 Zabavni orkester RTV Ljubljana — 12.10 Mozartova simfonija in menueti — 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru — 14.10 Med zbori Leoša Janačka — 14.35 Voščila — 15.40 Ob lahki glasbi — 17.10 Ponedeljkovo glasbena popoldne — 18.15 Lope melodije — 19.15 Z ansambлом Borisa Terglava — 20.00 Iz zakladnice vokalno instrumentalne literature — 22.15 Za ljubitelje jazza — 23.15 Slovenski pevci in ansambli zabavne glasbe.

Torek, 1. 2.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Opera matineja — 9.05 Za šolarje — 9.35 Sloven-

Avstrija 1

Sobota, 29. 1.: 14.30 ORF-koncert — 15.00 Za otroke — 15.25 Filip mladi junak — 15.40 Skrivnostni grad — 16.10 Tat ur — 16.30 Za družino — 17.00 Seniorski klub — 18.00 Teden obzornik — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Posebej o kulturi — 18.55 Dober večer v soboto želi Heinz Conrads — 19.20 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Želi si kaj — 21.50 Šport — 22.20 Čas v sliki — 22.35 Film z Divjega zapada.

Nedelja, 30. 1.: 15.30 Lolek in Bolek — 15.40 Pan Tau — 16.15 Kontakt — 16.45 Brez nagobčnika — 17.35 Operni vodič: Elektra — 18.05 Otrokom za lahko noč — 18.10 Opazke o divjih mačkah — 19.00 Čas v sliki in vprašanje tedna — 19.30 Šport — 20.15 Franz Schubert — 21.10 Evridika, film — 22.40 Čas v sliki — 22.50 Šport.

Ponedeljek, 31. 1.: 18.00 Novo iz znanosti — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Slike iz Avstrije — 18.55 Stan Laurel in Oliver Hardy — 19.20 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki in kulturne novice — 20.06 Šport — 20.15 Department S — 21.10 Poštni predal — 21.25 Telešport — 22.25 Čas v sliki.

Torek, 1. 2.: 18.00 Tečaj angleščine — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Slike iz Avstrije in Južne Tirolske — 18.55 Grof Luckner — 19.20 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki in kulturne novice — 20.06 Šport — 20.15 Srečanje s človekom in živaljo — 21.05 Slepe mravilje, film — 22.30 Čas v sliki — 22.45 Hokej na ledu.

Sreda, 2. 2.: 10.00 Madagaskar, mostičke v Indijemskem oceanu — 10.30 Instrumentl tehniko — 11.00 Ev-

ridika, film — 12.30 Telešport — 16.30 Za otroke: Avtomobilske dirke — 17.15 Mala športna abeceda — 17.40 Mednarodni mladinski obzornik — 18.00 Tečaj francoščine — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Slike iz Avstrije — 18.55 Ljubi stric Bill — 19.20 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki in kulturne novice — 20.06 Šport — 20.15 Dekleta 71: Senorite — 21.05 Salto mortale — 22.05 Čas v sliki.

Četrtek, 3. 2.: 5.30 Otvoritvena slavnost olimpijskih iger v Sapporu — 10.00 Šolska oddaja — 10.30 Mesto dela zgodovino: Versailles — 11.00 Uvod v elektronsko računalstvo — 11.30 Na obisku pri Johannesu Urzidiju — 12.00 Komentar k aktualnim dogodkom — 15.00 Sapporo: Hokej na ledu — 18.00 Tečaj Italijanščine — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Slike iz Avstrije — 18.55 športni mozaik — 19.20 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki in kulturne novice — 19.55 Olimpijski studio — 20.15 Dali-dali — 21.35 Sapporo danes — 22.35 Čas v sliki.

Petek, 4. 2.: 5.30 Sapporo — 10.00 Šolska oddaja — 10.30 Marija Terezija in njen čas — 11.00 Upanje — 14.00 Sapporo — 16.00 Olimpijske igre, pregled — 18.00 Orientacija — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Slike iz Avstrije — 19.20 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki in kulturne novice — 19.55 Olimpijski studio — 20.15 Arsene Lupin — 21.10 Novinarski razgovor — 22.10 Čas v sliki — 22.25 Sapporo danes.

Izdajatelj, založnik in lastnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem; glavni urednik: Rado Janežič; odgovorni urednik: Andrej Kokot; uredništvo in uprava: 9021 Klagenfurt — Celovec, Gasometergasse 10, tel. 85-6-24. — Tiska: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec - Borovlje.

ške narodne v raznih izvedbah — 12.10 Vedra Beethovenove skladbice — 12.40 Zvoki z domačimi ansambli — 14.10 Glasbena tribuna mladih — 14.30 Z ansambлом Francija Puharja — 14.40 Mladinska oddaja — 15.40 Lucijan M. Škerjanc v skladbah za godalni in pihalni trio — 17.10 Popoldanski simfonični koncert — 18.15 V terek nasvidenje — 18.45 Družba in čas — 19.15 S triom Avgusta Stanka — 20.00 Prodajalna melodij — 20.30 Radijska igra — 21.40 Koncert lahke glasbe — 22.15 Solistična glasba — 23.05 Li-Tai-Po: Pesmi — 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe.

Sreda, 2. 2.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Za mlade radovedneže — 9.25 Melodije iz filmov — 9.40 Iz glasbenih šol — 12.10 Iz Puccinijeve opere „Madame Butterfly“ — 12.40 Od vasi do vasi z domačimi vižami — 14.10 Zamejski zbori: Pevski zbor iz Doberdoba — 14.35 Voščila — 15.40 Simfonični orkester RTV Ljubljana — 17.10 Jezikovni pogovori — 17.25 Naša glasbena galerija — 18.15 Popevke s slovenskih festivalov — 18.30 Naš razgovor — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Večer opernih arij — 22.15 S festivalov jazza — 23.05 Mala panorama sodobne turške lirike — 23.15 Slovenski pevci zabavne glasbe.

Četrtek, 3. 2.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Opera matineja — 9.05 Domovina, glej umetnik — 9.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov — 12.10 Iz Kozinove opere „Ekvinokcij“ — 12.40 Pihalne godbe — 14.10 Pesem iz mladih grl: Primorski mladinski zbori — 14.30 Z ansambлом Atija Sossa — 14.45 Med šolo, družino in delom — 15.40 Oboist Božo Rogelj — 16.40 Orkester belgijskega radia — 17.10 Koncert po željah poslušalcev — 18.15 Godala v ritmu — 18.45 Kulturna kronika — 19.15 Z ansambлом Jožeta Kampača — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 22.15 Med največjimi posnetki Slovenske filharmonije — 23.15 Iz albuma izvajalcev jazza — 23.40 Popevke na tekočem traku.

Petek, 4. 2.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Naš kulturni praznik — 9.35 Od melodije do melodije — 12.10 Musorgski in Balakirev — 12.40 Z domačimi godci in ansambli — 14.10 Kaj vam pripoveduje glasba — 14.35 Voščila — 15.30 Napotki za turiste — 15.40 Zvoki iz mušicalov — 16.40 Z orkestrom Philharmonia — 17.10 Človek in zdravje — 17.20 Operni koncert — 18.50 Ogledalo našega časa — 19.15 Z ansambлом Henčka Burkata — 20.00 Slovenski skladatelji zborov z evropskimi sodobniki — 20.30 „Top-pops 13“ — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.15 Jazz pred polnočjo.

Izlet v Palestino

Kot znano, je Slovenska prosvetna zveza lani s potovalno agencijo Inex turist na Jesenicah priredila enodnevnega izleta v Sarajevo.

Tokrat nas je agencija Inex turist obvestila, da prireja štiridnevni izlet v Palestino, in sicer v času od 2. do 5. marca 1972 in od 9. do 12. novembra 1972. Udeleženci tega izleta bodo v štirih dneh imeli priložnost videti zgodovinske kraje in zanimivosti Svete dežele.

Interesenti za ta izlet v spomladi ali v jeseni se lahko prijavijo tudi pri Slovenski prosvetni zvezi v Celovcu, kjer bodo dobili vse podrobne informacije.

Cena potovanja znaša na osebo šil. 3.000. V tej ceni so vračunani letalski prevoz, gostinske usluge, avtobusni promet po Palestini, vstopna vizita ter stroški organizacije prevoza.

Morebitne interese obveščamo, da je ob prijavi za izlet treba vplačati akontacijo v višini 1.000 šilingov.

Avstrija 2

Sobota, 29. 1.: 16.00 Prezezi — 17.00 Moj stric, filmska komedija — 19.00 Kitara za vsakogar — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Šport — 20.09 Vzgoja — 20.15 Veliki Houdini — 21.05 Leopold Stokovskij dirigira Čajkovskega — 21.30 Telerreprize.

Nedelja, 30. 1.: 18.30 Ilustrirano revijo, prosim — 19.00 Čas v sliki in vprašanje tedna — 20.00 Šola starih — 20.10 Vzgoja — 20.15 Lodynski — 21.10 Spoznajte to melodijo? — 22.10 Telerreprize.

Ponedeljek, 31. 1.: 18.30 Kaj morem postati — 19.00 Zgodovina pod našimi nogami — 19.30 Čas v sliki in kulturne novice — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Šport — 20.09 Vzgoja — 20.15 Je država danes spodobna, štiti pravico in svobodo? — 21.05 Lokomotiva — 21.30 Telerreprize.

Torek, 1. 2.: 18.30 Mesto dela zgodovino: Versailles — 19.00 Geografski prehodi — 19.30 Čas v sliki in kulturne novice — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Šport — 20.09 Vzgoja — 20.15 Upanje, češki film — 21.45 Telerreprize.

Sreda, 2. 2.: 18.30 Komentar k aktualnim dogodkom — 19.00 Uvod v elektronsko računalstvo — 19.30 Čas v sliki in kulturne novice — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Šport — 20.09 Vzgoja — 20.15 Kathi, postaja avstrijskega pasijona — 21.40 Telerreprize.

Četrtek, 3. 2.: 18.30 Na obisku pri Johannesu Urzidiju — 19.00 Uho — 19.30 Čas v sliki in kulturne novice — 19.49 Pregled sporeda — 19.55 Olimpijski studio — 20.09 Vzgoja — 20.15 Hrepenenje po Divjem zapadu — 21.00 Vaš nastop, Al Mundy — 21.50 Telerreprize.